

Sportowiec

Nr 23

10-15 grudnia
CENA 90 GR.

MANIFEST DO NARODÓW ŚWIATA

WOJNA GROZI LUDZKOŚCI — DZIECIOM, KOBIETOM I MĘŻCZYŹNOM.

ORGANIZACJA NARODÓW ZJEDNOCZONYCH NIE SPEŁNIA NADZIEI NARODÓW NA ZACHOWANIE POKOJU I SPOKOJNEGO ŻYCIA. ŻYCIE LUDZKIE I ZDOBYCIE LUDZKIEJ KULTURY SĄ W NIEBEZPIECZEŃSTWIE!

NARODY CHCIAŁYBY MIEĆ NADZIEJĘ, ŻE ORGANIZACJA NARODÓW ZJEDNOCZONYCH ZDECYDOWANIE NAWRÓCI DO TYCH ZASAD, NA JAKICH ZOSTAŁA UTWORZONA PO DRUGIEJ WOJNIE ŚWIATOWEJ, UTWORZONA W TYM CELU, ABY ZAPEWNIĆ WOLNOŚĆ, POKÓJ I WZAJEMNE POSZANOWANIE MIĘDZY NARODAMI.

ALE NARODY ŚWIATA POKŁADAJĄ JESZCZE WIĘCEJ NADZIEI W SOBIE SAMYCH, W SWEJ ZDECYDOWANEJ POSTAWIE I W SWEJ DOBREJ WOLI. DLA KAŻDEGO ROZSĄDNEGO CZOWIEKA JEST RZECZĄ JASNĄ, ŻE TEN, KTO TWIERDZI, IŻ WOJNA JEST NIEUNIKNIOMA, SZKAŁUJE LUDZKOŚĆ.

CZYTAJĄC TO OREDZIE PRZYJĘTE W IMIENIU NARODÓW 80 KRAJÓW NA II ŚWIATOWYM KONGRESIE W WARSZAWIE. PAMIĘTAJĄCIE, ŻE WALKĄ O POKÓJ JEST WASZĄ NAJWYŻSZĄ SPRAWĄ. WIEDZCIE, ŻE SETKI MILIONÓW OBRONCÓW POKOJU, ZJEDNOCZYWSZY SIĘ WYCIĄGAJĄ DO WAS DŁON. WYWAJĄ WAS DO UDZIAŁU W NAJSŁABIEJSZEJ WALCE, JAKĄ KIEDYKOLWIEK Toczyła LUDZKOŚĆ WIERZĄCA GŁĘBOKO W SWOJĄ PRZYSZŁOŚĆ.

NA POKÓJ SIĘ NIE CZEKA. POKÓJ TRZEBA ZDOBYĆ!

ZJEDNOCZMY NASZE WYSIŁKI I ŻĄDAMY ZAPRZESTANIA

WOJNY, KTÓRA DZIŚ PUSTOSZY KOREĘ, A JUTRO GROZI POŻAREM CAŁEMU ŚWIATU.

WYSTĄPIMY PRZECIW PRÓBOM PONÓWNEGO ROZPALENIA OGNISKA WOJNY W NIEMCZACH I JAPONII.

WRAZ Z 500 MILIONAMI LUDZI, KTÓRZY PODPISALI APEŁ SZTOKHOLMSKI, DOMAGAJMY SIĘ ZAKAZU UŻYWANIA BRONI ATOMOWEJ, POWSZECHNEGO ROZBROJENIA, KONTROLI WYKONANIA TYCH ZARZĄDZEŃ. ŚCISŁA KONTROLA POWSZECHNEGO ROZBROJENIA I ZNISZCZENIA BRONI ATOMOWEJ JEST TECHNICZNIE MOŻLIWA. TRZEBA TYLKO TEGO CHCIEĆ.

ZMUSIMY DO PRZYJĘCIA USTAW, KTÓRE KARZĄ ZA PROPAGANDĘ WOJNY.

PRZEDSTAWIMY POSŁOM DO NASZYCH PARLAMENTÓW, NASZYM RZĄDOM I ORGANIZACJI NARODÓW ZJEDNOCZONYCH NASZE PROPOZYCJE W OBRONIE POKOJU, OPRACOWANE PRZEZ II ŚWIATOWY KONGRES OBRONCÓW POKOJU.

SŁYŚ POKÓJ WE WSZYSTKICH KRAJACH SĄ WYSTARCZAJĄCO WIELKIE, GŁOS LUDZI POKOJU JEST DOŚĆ POTĘŻNY, ABY WSPÓLNymi SIŁAMI NALEGAĆ NA SPOTKANIE PRZEDSTAWICIELI PIĘCIU WIELKICH MOCARSTW.

II ŚWIATOWY KONGRES OBRONCÓW POKOJU DOWIEDŁ Z NIEBYWAŁĄ SIŁĄ, ŻE LUDZIE, KTÓRZY ZJECHALI SIĘ Z PIĘCIU CZĘŚCI ŚWIATA, MIMO RÓŻNICY POGLĄDÓW, MOGĄ SIĘ MIĘDZY SOBĄ POROZUMIEĆ, ABY ZAPOBIEC KLĘSCIE WOJNY I OCALIĆ POKÓJ.

NIECHAJ RZĄDY POSTĘPUJĄ PODOBNI, A SPRAWA POKOJU BĘDZIE URATOWANA.

Oredzie II Światowego Kongresu Obrońców Pokoju do Organizacji Narodów Zjednoczonych

Gdy narody świata tworzyły Organizację Narodów Zjednoczonych pokładały w niej wielkie nadzieje. Największą z nich była nadzieja pokoju.

Tymczasem wojna już dziś burzy pokojowe życie niektórych narodów, a jutro zburzy może pokojowe życie całej ludzkości. Jeśli Organizacja Narodów Zjednoczonych nie spełnia podstawowej nadziei, jaką pokładały w niej narody świata — zarówno te, które są w niej reprezentowane przez swe rządy, jak i te, które nie są w niej jeszcze reprezentowane — jeśli Organizacja Narodów Zjednoczonych nie zapewnia ludzkości pokoju i spokojnego życia, to dlatego, że ulega wpływom sił, które odrzuciły jedyną możliwą drogę prowadzącą do powszechnego pokoju — dążenie do powszechnego porozumienia.

Jeśli Organizacja Narodów Zjednoczonych pragnie spełnić nadzieje, jakie ludzkość wciąż w niej pokłada, powinna wrócić na drogę, jaką od dnia jej utworzenia wytknęły jej narody, a jako pierwszy krok na tej drodze powinna spowodować w najkrótszym czasie spotkanie pięciu wielkich mocarstw: Stanów Zjednoczonych, Francji, Związku Radzieckiego, Wielkiej Brytanii i Chińskiej Republiki Ludowej, w celu zbadania i pokojowego uregulowania istniejących rozbieżności.

II Światowy Kongres Obrońców Pokoju, składający się z delegatów 80 krajów i reprezentujący prawdziwy głos miłującej pokój ludzkości, domaga się, by Organizacja Narodów Zjednoczonych oraz instancje ustawodawcze, przed którymi rządy rozmaitych krajów są odpowiedzialne, rozpatrzyły niezwłocznie następujące propozycje, zmieniające do przywrócenia i utrzymania pokoju, do przywrócenia i utrzymania zaufania między wszystkimi krajami niezależnie od ich ustroju społecznego:

1. Zaniepokojeni tym, że wojna prowadzona obecnie w Korei nie tylko przynosi niezliczone cierpienia narodowi koreańskiemu, lecz grozi rozszerzeniem się w nową wojnę światową, domagamy się zaprzestania tej wojny, wycofania z Korei obcych wojsk oraz pokojowego rozstrzygnięcia wewnętrznego konfliktu między obiema częściami Korei, przy czym winni brać w tym udział przedstawiciele narodu koreańskiego.

2. Domagamy się, by zagadnienie to zostało rozstrzygnięte przez Radę Bezpieczeństwa w pełnym składzie, z udziałem pełnoprawnych przedstawicieli Chińskiej Republiki Ludowej. Domagamy się zaprzestania interwencji wojsk amerykańskich na chińskiej wyspie Taiwan (Formoza) oraz działań wojennych przeciwko Republice Vietnamu, które kryją w sobie groźbę wojny światowej.

3. Potępiamy w sposób kategoryczny wszelkie usiłowania i kroki podjęte, z pogwałceniem układów międzynarodowych zakazujących remilitaryzację Niemiec i Japonii.

4. Te usiłowania i kroki stanowią niezmiernie poważną groźbę dla pokoju. Domagamy się z naciskiem zawarcia traktatu pokojowego ze zjednoczonymi i zdemilitaryzowanymi Niemcami, jak i z Japonią oraz wycofania wojsk okupacyjnych z obu tych krajów.

5. Uważamy próbę utrzymania narodów przemocą w stanie zależności i ucisku kolonialnego za groźbę dla sprawy pokoju i proklamujemy prawo tych ludów do wolności i niepodległości.

6. Występujemy przeciw wszelkim postaciom dyskryminacji rasowej, które rodzą nienawiść między narodami i stanowią również groźbę dla pokoju.

7. Uważamy za niezbędne zdementować próby napastników, usiłujących zaciemnić same pojęcie agresji i pod takim czy innym pretekstem wtrącać się do wewnętrznych spraw innych narodów.

8. Żadne względy polityczne, strategiczne, czy gospodarcze, żadne racje związane z sytuacją wewnętrzną, czy wewnętrznymi konfliktami w tym czy innym państwie nie mogą usprawiedliwić interwencji zbrojnej jakiegokolwiek państwa w sprawy innego państwa. Agresja jest aktem zbrodniczym tego państwa, które pierwsze używa siły zbrojnej przeciwko innemu państwu pod jakimkolwiek pretekstem.

9. Uważając, że propaganda nowej wojny stanowi największą groźbę dla pokojowej współpracy narodów, że wobec tego propaganda nowej wojny stanowi jedną z najcięższych zbrodni przeciwko ludzkości — zwracamy się do parlamentów wszystkich krajów z wezwaniem, by przyjęły specjalną ustawę o ochronie pokoju, przewidującą karną odpowiedzialność za propagandę nowej wojny w jakiegokolwiek postaci.

10. Wszyscy uczciwi ludzie, niezależnie od swych przekonań politycznych, uważają masową, bezlitosną zagładę cywilnej ludności Korei za zbrodnię przeciwko ludzkości. Domagamy się, aby autorytatywna komisja międzynarodowa zbadała zbrodnie popełnione w Korei, a w szczególności sprawę odpowiedzialności generała Mac Arthura.

11. Dając wyraz istotnym żądaniom udów, które uginają się pod ciężkim brzemieniem budżetów wojennych i pragnąc zapewnić całej ludzkości trwały i nieprzerwany pokój, przedkładamy Organizacji Narodów Zjednoczonych, Parlamentom i narodom następujące propozycje:

12. Bezwarunkowy zakaz wszelkich rodzajów broni atomowej, bakteriologicznej i chemicznej, substancji trujących, radio-aktywnych i wszelkich innych środków masowej zagłady. Przestrzeganie tego zakazu powinno być zapewnione przez ścisłą kontrolę międzynarodową.

13. Ogłoszenie jako zbrodniarza wojennego tego rządu, który pierwszy ich użyje.

14. II Kongres Światowy, świadomy swojej odpowiedzialności wobec narodów, zwraca się również z uroczystym wezwaniem do wielkich mocarstw, proponując im przeprowadzenie w ciągu lat 1951 — 1952 progresywnej, proporcjonalnej i jednocześnie redukcji wszystkich sił brojnych, lądowych, morskich i powietrznych, w granicach od jednej trzeciej do połowy.

15. Krok tego rodzaju zdecydowanie poleży kres wyścigowi zbrojeń i zmniejszy niebezpieczeństwo agresji. Dopomoże on do zmniejszenia państwowych budżetów wojennych, które kładą się ciężkim brzemieniem na wszystkich warstwach ludności. Dopomoże on również do przywrócenia międzynarodowego zaufania i niezbędnej współpracy wszystkich państw bez względu na ich ustrój.

16. Kongres oświadcza, że kontrola dotycząca zakazu broni atomowej i innych rodzajów broni masowej zagłady, jak również zwykłej broni, jest technicznie do przeprowadzenia.

17. Powinien być utworzony przy Radzie Bezpieczeństwa organ kontroli, dysponujący kompetentną inspekcją, którego zadaniem byłaby zarówno kontrola redukcji zbrojeń, jak również realizacja zakazu broni atomowej, bakteriologicznej, chemicznej i innych rodzajów broni masowej zagłady.

18. Aby kontrola ta była skuteczna, nie powinna ona się ograniczać tylko do sił zbrojnych, istniejącego uzbrojenia i produkcji broni, zadeklarowanych przez każdy kraj, ale na żądanie Międzynarodowej Komisji Kontroli powinna ona polegać na inspekcji — poza danymi zadeklarowanymi — domniemyanych sił zbrojnych, istniejącego uzbrojenia i produkcji broni.

19. Propozycje dotyczące redukcji sił zbrojnych stanowią pierwszy etap na drodze do powszechnego i całkowitego rozbrowienia, co jest celem ostatecznym obrońców pokoju.

20. II Światowy Kongres Obrońców Pokoju wyraża przekonanie, że niepodobna zapewnić pokoju przez dążenie do równowagi sił drogą wyścigu zbrojeń. Kongres stwierdza, że propozycje jego nie spowodują żadnej przewagi wojskowej tego czy innego kraju, że bezsprzecznie zażegnają one wojnę, zapewnią bezpieczeństwo i podniosą dobrobyt wszystkich ludów świata.

21. Wzywając Organizację Narodów Zjednoczonych do spełnienia nadziei, jakie narody wiązały z jej istnieniem, podajemy do jej wiadomości, iż utworzyliśmy Światową Radę Pokoju, która będzie stanowiła reprezentatywny organ, obejmujący przedstawicieli wszystkich narodów świata zarówno należących do Organizacji Narodów Zjednoczonych jak i tych, które nie są w niej reprezentowane, łącznie z narodami krajów, które są jeszcze obecnie krajami zależnymi lub kolonialnymi.

22. Światowa Rada Pokoju zobowiązuje Organizację Narodów Zjednoczonych, by rzeczywiście wypełniała obowiązki, jakie wzięła na siebie w dziedzinie umocnienia i rozwoju pokojowej współpracy między wszystkimi krajami. Rada podejmie szczerze zadanie zapewnienia trwałego i nieprzerwanego pokoju, odpowiadającego interesom wszystkich narodów. Przynieś on ludzkości pewność, że wbrew istniejącym trudnościom, których pomniejszać nie należy, wypełni ona całkowicie swe posłannictwo.

Listy sportowców polskich do sportowców zagranicznych

W związku z II Światowym Kongresem Obrońców Pokoju do GKFF napływają setki listów od czołowych sportowców polskich, działaczy kół sportowych przy zakładach pracy, LZS-ów i klubów. Listy adresowane są do poszczególnych delegatów na kongres.

Czołowi sportowcy polscy konstatają z pobytu delegatów zagranicznych i pragną, za ich pośrednictwem przesłać listy do zawodników najrozmaitszych krajów, z którymi spotykali się w zawodach lub znają lub z życia sportowego.

GERARD CIESLIK DO PIÓŁI

"My sportowcy pamiętamy doskonale ostatnie skutki minionej wojny".

Założony mistrz sportu, reprezentacyjny piłkarz, GERARD CIESLIK, w liście do słynnego piłkarza włoskiego Pióli, pisze między innymi:

"Piszę ten list do Ciebie, Kolego, kiedy w odbudowującej się Warszawie toczą się obrady delegatów milionów ludzi, wyrażających jedno pragnienie — którym jest pokój. My, sportowcy, pamiętamy doskonale skutki minionej wojny. Wiemy dobrze, ile wyznaczył wojna. Wzrostła i nasza Ojczyzna zgubiła z ryś faszyzmu, dlatego też naszym wspólnym celem winno być dążenie do pokrzyżowania planów rozpętania nowej wojny.

"Sł. Ci, drogi Kolego, nie tylko słowa przyjaźni, ale wierzę, że i Ty dołożysz w swojej obojętności wszystkich wysiłków, aby bronić wielkiej sprawy pokoju. Podpisales przecież Apeł Sztokholmski. Trzeba wszystkim razem mówić o strasznych okrucieństwach wojny, którą sam oglądałeś i o wielkiej roli ludzkości, która nie dotężyła do nowej wojny. Wiem, że sportowcy Twojego kraju są takimi samymi myślicielami i twórcami jak i my. Wierzę, że z pozostałymi narodami niepozostawimy obywateli na całym świecie.

ROGER VERRY DO KELLY'EGO

"Nie jesteśmy tylko sportowcami wczorajszym i jutro. Jesteśmy również ludźmi, którzy walczymy o dobro dla całego świata.

Założony mistrz sportu b. mistrz Europy, ROGER VERRY, w liście do b. mistrza świata, słynnego kildysty, Amerykanina Kelly'ego, z którym spotykał się w swojej karierze sportowej, pisze:

"Drogi przyjacielu! W chwili obecnej na terenie naszej stolicy odbywa się II Światowy Kongres Obrońców Pokoju. Jak Ci wiadomo, kongres ten miał się odbyć w Anglii, w Sheffield. Na skutek jednak sztywności rządu Atelee, który obawiał się tego potężnego głosu pokoju setek milionów ludzi, kongres został przeniesiony do Warszawy. Działaj głos II

Światowego Kongresu Obrońców Pokoju szerokim echem rozbrzmiewa z murów naszego miasta, które było już skazane na zagładę przez faszyzowski hitlerowód. Warszawa świdła dziś swoje największe święto, jest ona miastem — symbolem, miastem pokoju.

Szczególnie my, sportowcy, potrafimy ocenić wartość pokoju. Chcemy zobaczyć jak najwięcej wielkich stadionów, torów i boisk, na których oddają swe doświadczenie, będziemy mogli ćwiczyć nowe, liczne zastępy młodzieży, zdrowej fizycznie i psychicznie, uwolnionej od widma wojny, miłującej pokój i wszystko to, co postępuje na świecie.

Korzystając z pobytu delegacji USA na II Światowym Kongresie Obrońców Pokoju, przesyłam Ci, drogi przyjacielu, serdeczne pozdrowienia i wierzę, że i Ty dołożysz w swojej obojętności wszystkich wysiłków, aby bronić wielkiej sprawy pokoju. Nie jesteśmy tylko sportowcami, walczącymi o wyniki. Jesteśmy również bojownikami, walczącymi o dobro dla całego świata: o pokój, postęp i sprawiedliwość społeczną.

WŁADYSŁAW SKONECKI
DO KURTY NIELSENA

"My tego więcej przeżywać nie chcemy. Dość mamy wojen i mordów".

Nadaje tenisista polski, WŁADYSŁAW SKONECKI, w liście do czołowego tenisisty Europy, Duńczyka Kurty Nielse, pisze:

"Drogi Kurcie! Piszę do Ciebie z okazji II Światowego Kongresu Obrońców Pokoju, który kontynuuje walkę o pokój, rozpoczętą na I Kongresie. Zapytałem przy okazji Svena (Skonecki ma na myśli Svena Davidssona), jak wygląda nasza Warszawa. Obok kolosalnego tempa odbudowy, widział on jeszcze pozostałości straszliwych zniszczeń wojennych. My tego więcej przeżywać nie chcemy. Dość mamy wojen i mordów. Chcemy spokojnie żyć i pracować nad odbudową naszych miast i wsi. Na pewno podzielasz moje zdanie i dlatego jestem pewny, że przyłączysz się wraz z całą bractwem sportowców do wielkiego światowego obywatelskiego, który walczą o szczęście milionów prostych ludzi, walczących przeciwko wojnie, przeciwko użyciu bomby atomowej.

Założony mistrz sportu, JADWIGA JEDRZEJEWSKA, pisze w ten sposób do czołowej tenisistki szwedzkiej, Gullbrandsson, z którą spotykała się w ramach meczu Warszawa — Sztokholm:

"Kochana Bibi! Z okazji II Światowego Kongresu Obrońców Pokoju przesyłam Ci serdeczne pozdrowienia. Jestem dumna, że kongres ten odbywa się w na-

jest wojna, wiemy najlepiej my Polacy, swego pobytu w Polsce. Spotkaliśmy się dla których symbolem okrucieństw i zniszczeń wojennych. Jesteśmy zadowoleni, nym współzawodnictwie sportowym. B. Wszyscy sportowcy polscy swoją postawą i pracą jak najgoręcej chcą przyczynić się do utrzymania pokoju. Chcielibyśmy z wszystkimi postępowymi sportowcami całego świata utrzymać jak najżywsze sportowe współzawodnictwo, aby ze wszech stron przyczynić się do utrzymania pokoju i sprawiedliwości społecznej.

Drogi Kolego! Jestem przekonany, że i Ty, podobnie jak i wszyscy postępowi sportowcy całego świata, znajdując się w naszych szeregach, w szeregach bojowników o trwały pokój na świecie. Wierzę, że potężny głos pokoju, który rozlega się z murów naszej bohaterki Warszawy — miasta pokoju, zmiłobuje Ciebie do jeszcze wytrwałszej walki o pokój wbrew planom kłki podżegaczy wojennych. Celem naszym będą, Kolego, nie tylko wyniki sportowe, ale piękne i zaszczytne dążenie do przywrócenia ludzkości na całym świecie. Sł. Ci gorąco przyłączam się do pozdrowienia, w nadziei, że jeszcze niejednokrotnie spotkamy się na korcie".

Drugi tenisista polski, JÓZEF PIĄTEK, przesyła list do słynnego tenisisty szwedzkiego Johanssona, pisze:

"Drogi Kolego! W tych dniach odbywa się u nas w Warszawie II Światowy Kongres Obrońców Pokoju. Są to dla nas wielkie dni, bo wierzymy, że kongres wzmacni siły wszystkich obrońców pokoju, którzy nie dopuszczą do wywołania nowej wojny. Jak straszna rzecz

Delegatki na Kongres Pokoju mistrzyni świata: Lerchowa, Isakowa, Rafaczka

DRÓGA DO 4-METROWYCH WYNIKÓW W SKOKU O TYCZCE

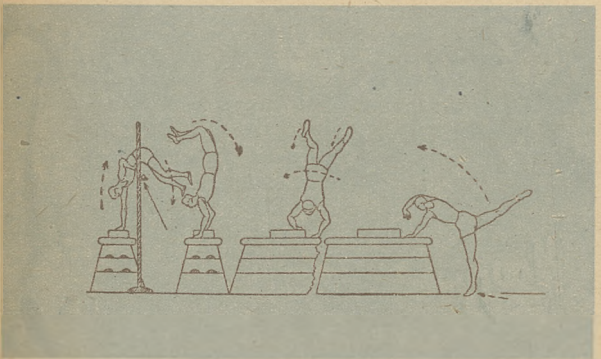
Dobre przygotowanie gimnastyczne jest jednym z podstawowych warunków do przekraczania 4-metrowej wysokości. W celu uzyskania znacznej poprawy wyników, należy wzmocnić w zimie mięśnie grzbietu i ramion tak, aby jednym podrzutem potrafić przejść ze zwi- su do podporu o ramionach pro- stych.

Ważny ten ruch — zwany przez niektórych „podrzutem” — można doskonale przećwiczyć i przyswoić sobie na różnych przyrządach:

na linie na tyczce przytrzymywanej przez instruktora na kółkach gimnastycznych

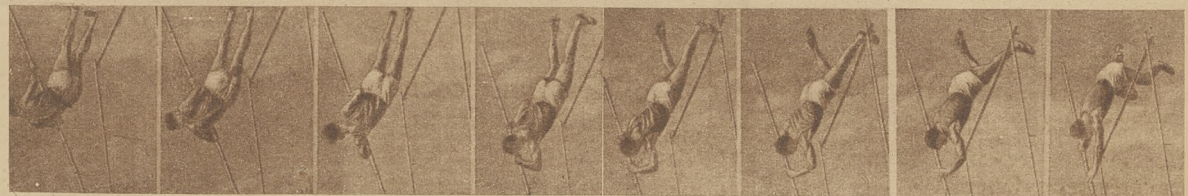

Skok „żajęczy”

Jedno z najtrudniejszych i najważniejszych ćwiczeń dla tyczkarza. Wykonuje się je na skrzyni wysokości około 60 cm. Rozbieg następuje pod kątem około 30 stopni. Odbicie lewą nogą, po czym przejście do „stójki”, wyprost ramion z równoczesnym „załamaniem” się w biodrach i lądowanie. Przy ćwiczeniu tym doskonalili się najważniejsi elementy przejścia poprzeczki. Dla stworzenia warunków — jak najbardziej zbliżonych do właściwego skoku należy: a) położyć na skrzyni specjalny, gładki klocek drewniany, ażeby prawa ręka znalazła się wyżej, b) przechodzić przez poprzeczkę i to na wysokości 50 — 100 cm ponad skrzynię

Przejście poprzeczki w mi- strzowskim wykonaniu Ozolina — rekordzisty ZSRR. Do takiej perfekcji skoku doszedł Ozolin dzięki systematycznym ćwicze- niom na przyrządach

wszelkiernej rozwój organizmu i wszystkich mięśni.

Oto najważniejsze ćwiczenia spe- cjalnie tyczkarza:

1. Stanie, chodzenie i bieganie na rękach. Stanie na rękach (w miejscu przez około 10 sek.) i cho- dzenie na nich powinno być „co- dziennym chlebem” tyczkarza. Przy chodzeniu nie potrzeba zwracać uwagi na poprawne — „gim- nastyczne” wykonanie ćwiczenia. Nogi nie muszą być wyprostowane i stopy złączone.

2. Z podporu (leżąc przodem) — dłoń na dłoń — uginanie i wy- prosty ramion. Sprawniejszy utrud- niają ćwiczenie przez:

a) energiczne odbicie się ramiona- mi tak, ażeby klasnąć w dłonie

2 — 3 razy,

b) uginanie i wyprost ramion z równoczesnym odrywaniem stóp (podskoki)

c) uginanie i wyprost ramion w „stójce” (z pomocą lub bez in- struktora), rys. 2.

3. Leżenie tyłem, wznos nóg w górę, przewrót w tył, „stójka” i załamanie się w biodrach.

4. Z pomocą współwyciecznego — wymachy tułowia i ramion w tył rys. 3.

5. Z pomocą współwyciecznego wznos tułowia (a — b), prze- wrót (c — d) i „sprężyk” (e — f), rys. 4.

6. Skoki żajęcze.

7. Wymyki na tramie i drążku (z podchwytu i nachwytu).

8. Ze zwieszenia na linie (nogi trzymane przez współwyciecz- go lub wsparte o przyrząd na wysokości uchwytu rąk)

skurcz ramion z obrotem i wy- prostem ramion do podporu. Ćwiczenie utrudnia się przez wysoki naskok (na linę lub tyczkę) i wykonanie energicz- nego wydzwigu do podporu. To samo ze wznosem nóg w gó- re.

9. Ze zwisu — na tramie lub drąż- ku — wydzwig do podporu, e- nergiczny skurcz ramion i przej- ście w podporze do wyprostowa- nych ramion.

Podane ćwiczenia wykonywać można nie tylko na sali, ale i w te- renie wykorzystując drzewa, gałę- zie, bariery itd.

Po każdym ćwiczeniu siłowym wskazane jest wykonanie kilku ćwiczeń rozluźniających i wydłu- żających mięśnie. Podane powyżej ćwiczenia wplatać należy do pro- gramów lekcji sportowych. Począ- tkujący przerabiają ćwiczenia łat- wiejsze, zaawansowani — trudniej- sze.

Poza powyższymi ćwiczeniami tyczkarz musi zwrócić baczną u- wagę na wypracowanie ruchu wbi- jania tyczki i nauki wahadła. Wa- hadło ćwiczyć można nie tylko na tyczce, ale i na kółkach gimna- stycznych, linie oraz w terenie na zwisających gałęziach. Dużo uwagi poświęcić należy również specja- nej gimnastyce sprintera (o której pisaliśmy w nr 9-ym z 1949 r. i w nr 1-szym z 1950 r.) i luźnym marszobiegom w terenie.

Ważną rolę w zaprawie tyczka- rza odgrywa głębokie przeanalizo- wanie każdego treningu, każdego

nawet ruchu. Skok składa się z ca- łego szeregu różnych elementów, czegoś powinny iść wówczas w kierunku: a) umiętnego wbicia tyczki. Jeśli zawodnik wykona ruchy te poprawnie i czuć będzie wyraźnie, że tyczka go „ciągnie”, wtedy spra- wa podrzutu nie sprawi już żadnej trudności.

ĆWICZENIA, KTÓRE WYKONYWAĆ NALEŻY JAK NAJČĘŚCIEJ, W TERENIE I NA SALI

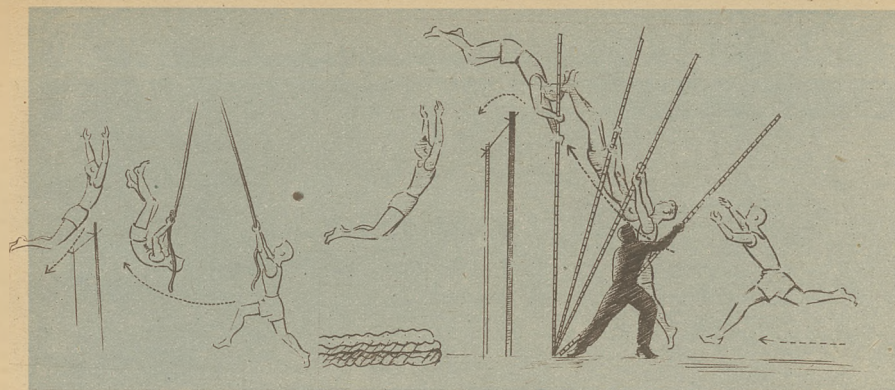
Z naskoku na tyczkę — skok przez poprzeczkę

Z odbicia z ziemi lub z wywyższenia — „stójka”, wyprost ramion z równoczesnym załamaniem i lądowanie na piasek lub materac

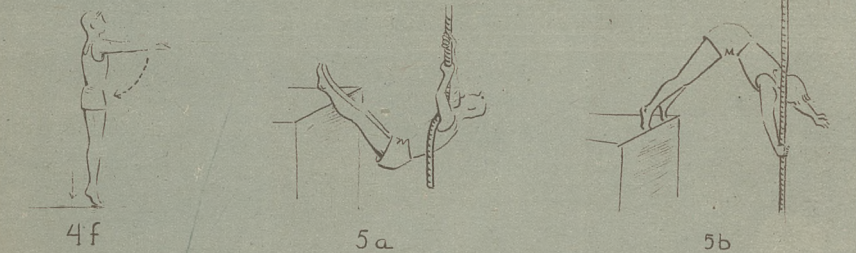
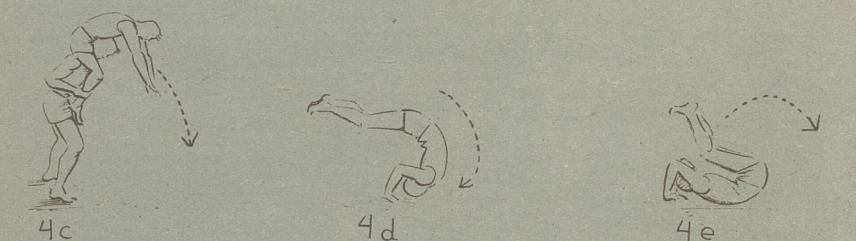
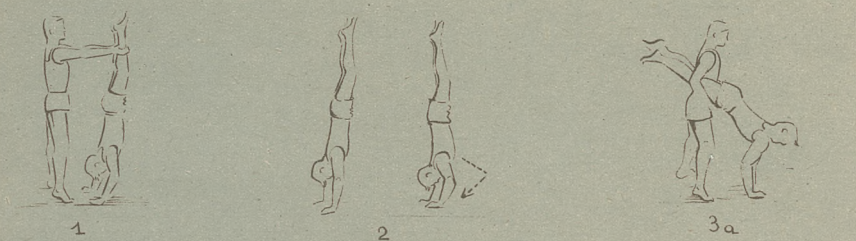
mniej raz w tygodniu z niej ko- rzystać. Skakać wolno jednak tylko na styl i to na wysokości co naj- mniej pół metra niższej od rekor- du.

A więc do pracy! Może już w przyszłym roku dołączymy się do pierwszych po wojnie skoczków przekraczających 4 metry. Stanisław Maszewski

Nauka skoku na tyczce przytrzymywanej przez instruktora. Ćwiczenie wykonywać można na sali, posługując się specjalną skrzynką do wibiania tyczki. Łądocać można na materace

ĆWICZENIA SPECJALNE TYCZKARZA

EKWIPUNEK NARCIARZA

ciąg dalszy z nr 21-go

Kijki to jedna z ważniejszych czę- ści ekwipunku narciarskiego. Prze- są dwa lub trzy przesła powyżej ta- chodzący one również pewnego ro- leryzka. Dobre, luksusowo wykonane dzaju ewolucje podobnie jak i wię- kijki mają już fabrycznie założone by. Zdarski, twórca pierwszej szko- bandaż z celofanu. Zastąpić je moż- ły jazdy, tzw. alpejskiej lub lilien- na opaskę z leukoplastu lub taśmę izolacyjnej 1-centymetrowej szeroko- kach bieżącego stulecia jednego dwu- ści, po jednej lub dwie w każdym metrowej wysokości kija bambuso- prześle dolnym. Powyższe rady nie wogo, silnie u dołu okutego. Bilgeri, byłyby zupełne, gdyby nie zwrócić którego szkoła w swoim czasie mia- uwagi na umocowanie talerzyka, co ła zwłaszcza w środkowej Europie często jest przyczyną pęknięcia kij- duże powodzenie, używał już dwóch ków. Zawlecza, którą przymocowa- kijków początkowo składanych, na- jenny talerzyki do kijków, stanowi stępnie oddzielnych. Były już one po- równocześnie oś obrotu talerzyka i dobne do dzisiejszych, miały jednak ta zawlecza wytrzymuje na sobie duże i stosunkowo ciężkie talerzyki. ciężar podczas opierania się o kijek. Otwór dla zawleczy powinien być u- kijki lekkie, wysokie, używane dziś mieszczony w pancerzu metalowym, do biegów płaskich. Obecnie stoso- a kijek w tym miejscu powinien być wypelniony szczelnie koleczkiem drewnianym.

Przed sezonem należy kijki sta- rannie obejrzeć czy grotu nie są stę- pione, czy talerzyki są w porządku i czy pętla uchwytowa znajduje się w należytym stanie.

Ubiór narciarski jest ważnym czynnikiem przy uprawianiu narciar- stwa. O butach już wspominaliśmy. Skarpety powinny być grube, wel- niane, lecz nie za duże, gdyż fałdy pod stopą lub w palcach mogą być przyczyną otarcia stopy. Na skarpe- ty wciągamy spodnie długie ze strze- miączkiem u dołu. Strzemiączko po- winno być zrobione z elastycznej ta- śmy dwucentymetrowej szerokości. Najlepszym materiałem na spodnie to kamgarn lub gabardina. Tkaniny kosmate są niepraktyczne. Ciepła flanelowa kuszula, swetr, wiatrówka, czapka i rękawice uzupełniają ubiór. Wiatrówka powinna posiadać kaptur (skafander) na wypadek silnego wiatru lub śnieżyicy. Wiatrówki szy- je się z tkaniny gęsto tkanej, możli- wie impregnowanej, lecz nie gumo- wanej. Rękawice jedno lub pięciopal- cowe. Pożądane są również łapawice brezentowe. Czapka lekka lecz z na- usznikami. W plecaku powinno się mieć w zapasie szal wełniany i do- datkowe rękawiczki wełniane.

Dla narciarza wybierającego się na wycieczkę nieodzownym przybo- rem jest chlebaczek lub plecak, w za- leżności od ilości koniecznych rzeczy, które musi on wziąć ze sobą. Na krótkie wycieczki, praktyczne są ma- łe chlebaczki przytracane do pasa. Na wycieczki całonienne duży chle- bak zastąpić może plecak, lecz na większe wyprawy turystyczne ko- nieczne jest posiadanie plecaka nar- ciarskiego na stelazie metalowym. Plecak taki ma ogromne zalety, gdyż ciężar jego rozłożony jest na barki i biodra, nie przegrzewa pleców i nie przeszkadza w zjazdach.

Leszek Paulowski

RZUTY MOŻNA ĆWICZYĆ NA SALI

Wspaniałe wyniki w lekkiej atletyce zawiązują zawodnicy radzieccy coraz to nowym zdobycim technicznym, coraz to doskonalszymi calorocznymi trenin- gami. Poniżej zamieszczamy kilka danych na temat zaprawy miotaczy radzieckich na sali gimnastycznej.

Instruktor AWF — Zygmunt Pabis — demonstruje pchnięcie kulą skórzaną (wypełnioną opilkami ołowianymi) na sali

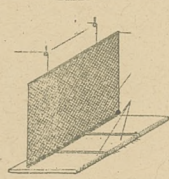
Miotacz kuli, oszczepu, dysku czy młotu powinien nawet w zimie jak najczęściej ćwiczyć z właściwym dla jego specjalności sprzętem. Mróz, błoto, wichura uniemożliwiają często w zimie uprawianie tych konkurencji na boisku lub w terenie. Praca ze sztangą, z workiem piasku, z piłką lekarską itd. daje siłę, wzmacnia mięśnie, ale

nie oswaja z konkurencją, nie przyzwyczajają do sprzętu i nie zwalnia na wyczyszczenie techniki. Dlatego też każdy miotacz musi dołożyć wszelkich starań, ażeby ćwiczyć z przyrządem na sali.

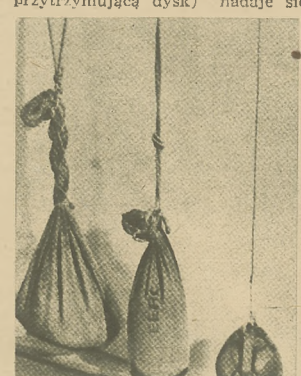
Jak to uczynić?

Miotacz kuli powinien postarać się o kulę ze skóry lub z silnego brezentu i wypełnić ją strutem lub piaskiem. Kulę taką rzucać można na rozłożone — w odpowiedniej odległości od wyrysowanego na podłodze koła — materace. Jeśli zawodnik posiada do dyspozycji tylko zwykłą — metalową kulę — może nią rzucać do siatki drucianej zwieszającej się pionowo w dół. Kula odbijając się od siatki spada nie na materac. Celem osiągnięcia dobrej techniki, ćwiczyć należy naprzemian raz lekką (5 kg), to znów cięższą kulą (do 8 kg).

Do rzutów dyskiem będzie taka

Siatka do pchnięcia kulą. Wysokość siatki drucianej 150 cm, szerokość 200 cm. Dolny i górny brzeg siatki obciążony ciężkimi łańcuchami. Przed treningiem górną krawędź siatki podciąga się na wysokość około 230 cm. Rzuty wykonuje się z odległości 3 — 4 metrów od siatki

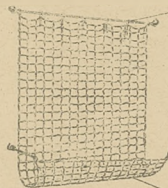

Wzory młotów, którymi posługują się naczelnicy przedmiotów nauki obrotów

Dysk z opaską skórzaną do ćwiczeń na sali

do nauki przedmiotów, obrotu, a nawet „wyrzutu” — bez wypuszczenia dysku z ręki.

Wzór siatki do rzutu dyskiem. Do ćwiczeń użyć można siatki od piłki nożnej lub siatkówki. Unosząc dolne brzegi siatki, które za pomocą lin przymocowane są do ścian bocznych sali, tworzy się „korzytka”, w które rzucony z odległości około 5 m dysk — opada

konkurencji), ale nawet — po rozwieszeniu siatki — rzuty właściwe.

Oszczepnik szlifuje technikę rzutu, ćwicząc piłeczkami wypełnionymi piaskiem lub strutem itd. lub obłożanymi kulami — obciążenymi materiałem. Rzucać należy z miejsca i z rozbiegu piłkami lub kulami wagi 400 — 1000 gr. do specjalnej płachty (150 X 150 cm). Można również — co stosuje się zresztą coraz częściej — rzucać oszczepem, zakładając na jego ostrze podkładkę metalową i gumową lub parciańką piłeczkę. Rzuty te wykonuje się również do wyżej wspomnianej płachty lub do gęstej siatki.

Jak z powyższego widać, miotacz może ćwiczyć w zimie swoją specjalność na sali. Potrzeba tylko nieco pomysłowości i dobrej woli.

S. M.

Jak grano NA MISTRZOSTWACH SIATKARSKICH EUROPY W SOFII

W Sofii, w dniach od 14 do 22 października sześć siatkarskich drużyn kobiecych i męskich walczyło o prymat w Europie. Na długo przed tym, wszystkie drużyny doskonaliły na obozach technikę zawodników i taktykę zespołów. Obozy te trwały od trzech i pół miesiąca (Bułgaria) do czterech tygodni (Węgry, Rumunia, Czechosłowacja).

Obok mistrza świata, drużyna ZSRR — najlepszego zespołu o najwyższych walorach technicznych i taktycznych poszczególnych zawodników — o wiele słabszą okazała się drużyna Czechosłowacji, a pozostałe cztery zespoły męskie przedstawiały jeszcze słabszy, choć wyrównany poziom. O zwycięstwach w tej grupie decydowała planowa, solidna praca przez cały

obrony, to krótkim podbiciem kierowana była do sąsiada z lewej lub prawej strony ataku. Ten sposób gry ataku drużyny radzieckiej — wymagający od zawodników wspólnego przygotowania technicznego, błyskawicznej orientacji i szybkości, doprowadzał przeciwników do pełnej dezorganizacji w obronie. Często bowiem w chwili zbitcia piłki wszyscy trzej radzieccy zawodnicy byli w powietrzu i do ostatniej chwili niewiadomo było który z nich uderzy.

Drugim sposobem dezorganizowania obrony przeciwnika było wprowadzenie do linii ataku jednego z zawodników obrony jako wystawiającego. (Rys. 1 i 2). Piłkę z pola obrony wysokim łukiem kierowano nie do któregoś z za-

metrów od linii krańcowej boiska, gotowi na wszelką interwencję i przyjęcie zbitę piłki (rys. 3).

Jeszcze w roku ubiegłym drużyna radziecka asekurowała zastawiających przez dwu zawodników: środkowego i odpowiedniego skrzydłowego prawego — jeśli zastawienie było z prawej strony, lewego — jeśli zastawiali lewy i środkowy ataku (rys. 4). Przestawienie się na nową, bardziej precyzyjną technikę gry zawiązywały siatkarze radzieccy między innymi ćwiczeniem technicznym i szczegółowemu opracowaniu każdego elementu gry.

Ćwiczenie pierwsze: zawodnicy stoją w dwu rzędach pod siatką na pozycji prawego i lewego ataku. Pierwsza piłka podana jest do zbitcia na odległość 1—2 m od zawodnika przeciwnego rzędu. Ten, w wyskoku, wystawia ją w górę i w tył do sąsiada, sam zaś udaje się na koniec swego rzędu; dopiero następny przetrzuca ją do rzędu przeciwnego, gdzie znów pierwszy wystawia ją do tyłu, a następny przetrzuca piłkę w przód (rys. 5).

Ćwiczenie drugie: wystawianie piłki w trójkach, w linii ataku, w wyskoku, (bez ataku i z atakiem).

Czechosłowacja była drużyną technicznie i taktycznie słabszą niż w roku ubiegłym na mistrzostwach świata w Pradze. Drużyna ta przeszła obecnie z obrony przez zastawianie w trójkę do zastawiania w dwóch. Asekurowują oni dziś skrzydłami, z tym, że skrzydła obrony wraz ze środkowym tworzą wycinek koła, które przesuwa się po obwodzie w zależności od tego, z której strony konieczna jest asekurowanie (rys. 6).

Zespół bułgarski posiada podobny styl gry i taktykę w obronie co drużyna ZSRR. Drużyna węgierska asekurowuje przy zastawianiu skrzydłami, które są wysunięte do przodu, a rumuński gra w obronie jednym i drugim sposobem.

Sędziowanie — przy piłkach trudnych w obronie i w czasie taktycznie ciekawych i trudnych momentów gry — tolerancyjne. Tolerancję tę tłumaczy się tym, że jeśli zawodnik broniąc piłki rzuca się 3 do 4 m, narażając się na niebezpieczeństwo urazu, to trudno mu odgrywać lekko przetrzymaną lub wątpliwie podwójną piłkę. Natomiast przy piłkach łatwych wymaniana jest czystość uderzenia. W każdym wypadku — sędziowanie powinno być zgodne z duchem gry, a tym samym nie może utrudniać jej rozwoju technicznego i taktycznego.

Zygmunt Kraus

Reprezentacyjna drużyna Polski

Atak hakiem Rewy w spotkaniu ZSRR — CSR

Zastawienie przez jednego w spotkaniu ZSRR — CSR

Pojedyncze zastawienie w spotkaniu ZSRR — CSR

Tessarar CSR zastawia wspinając się na palce (spotkanie ZSRR — CSR)

Drużyna ZSRR — mistrz świata w siatkówce. Wszystkie zdjęcia — Kraus

STADION SPORTOWY IM. KIROWA

Stadion położony na zachodniej stronie kresowskiej wyspy, otoczony z trzech stron wodami zatoki fińskiej, stanowiłową część ogromnego zielonego masywu nadmorskiego — Parku Zwycięstwa.

Stadion znajduje się na wznieśieniu, około 16 m ponad poziomem morza. Wewnątrz tego wznieśienia wykopano ogromną nieckę, której zbocza tworzą amfiteatr mogący pomieścić 80 tys. widzów. Dnem tej niecki jest właśnie boisko stadionu.

Na szczycie nasypu — wzgórze stworzone pierścien — pomost o szerokości 20 m. Jego obwód zewnętrzny wynosi 930 m. Powierzchnia tego kolosalnego otwartego tarasu — swego rodzaju foyer dla widzów — wynosi 1,65 ha. Od podnóża nasypu prowadzi na taras 20 szerokich kompleksów schodów. Widzowie napędzają trybuny, schodząc z tarasu (galerii) między rzędami ławeczek schodami przebież. Stadion — wzgórze dominuje nad otaczającym go krajobrazem, tworząc z nim harmonijną całość.

Budowę stadionu poprzedzały wielkie przygotowawcze prace. Przede wszystkim trzeba było osu-

żyć przylegającą do morza błotnistą część wyspy i podnieść jej poziom średnio o 2 metry. W tym celu specjalne ssące pompy podniosły z dna newskich odnóg około 1 miliona m³ piasku.

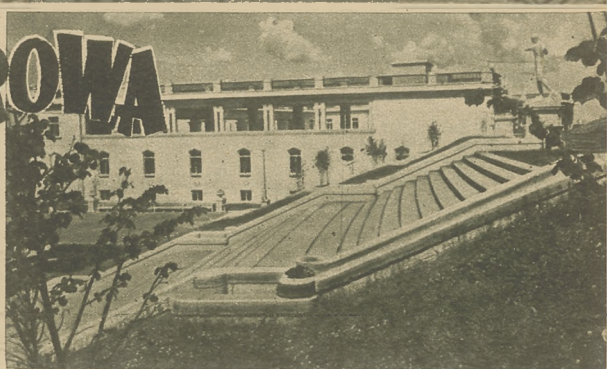
Następnym zadaniem, które trzeba było rozwiązać, było urządzenie trybun dla widzów. Stworzenie nowego, bardziej udoskonalonego warianu dobrze znanych i stosowanych konstrukcji żelbetonowych, stanowiło dzieło stosunkowo łatwe już do rozwiązania. Autorzy projektu nie poszli jednak utartą drogą, odrzucili żelbetonową konstrukcję i zastąpili ją gigantycznym pierścieniowatym nasypem, którego wewnętrzne zbocza utworzyły zamknięty amfiteatr.

Pewne pojęcie o rozmiarach tego urządzenia dają następujące cyfry: dla utworzenia pierścieniowatego wzgórze trzeba było nasypać więcej niż milion m³ ziemi. Szerokość podstawy nasypu wynosi 115 metrów, wysokość 12 metry. Zbocza amfiteatru zajmują przestrzeń około 13 ha. Wymiary amfiteatru, wzdłuż wielkiej osi elipsy, — 283 metry, wzdłuż malej — 211 m. Trybuny nie mają przejść między rzę-

dami i składają się z 55 rzędów miejsc siedzących rozdzielonych poprzecznymi (rozchodzącymi się promienisto) przejściami na 62 sekcje mieszczące od 1430 do 1.650 widzów każda. Głębokość rzędu 73 cm, wysokość ławek 45 cm, szerokość 42 cm. Ogólna długość ław dla widzów w linii prostej wynosi 32 kilometry!

Zewnętrzne zbocza wzgórze stadionu opasano dwoma pierścieniowatymi tarasami o szerokości 5,5 metra. Wokół wzgórze, u jego podstawy, biegnie magistrala o szerokości 12 metrów, która kończy się na placu przed stadionem. Poza tym połączona jest ona z górnymi tarasami 18-ma kompleksami schodów, równomiernie rozmieszczonymi na całym obwodzie wzgórze. Na górny taras prowadzi także wielka pochylnia, umożliwiająca wjazd samochodów.

Główne wejście umieszczono na malej osi elipsy amfiteatru. Zbudowano tu dwa kompleksy oddzielnych równoległych schodów, rozdzielonych pasem gazonów i kwietników. Na swej długości każdy z kompleksów rozczłonkowano na trzy części: dolną, która prowadzi

na pierwszy pomost, średnią łączącą pierwszy pomost z drugim i górną, która prowadzi bezpośrednio na szczyt wzgórze, na taras. Szerokość schodów — 15 m. Konstrukcja schodów nadzwyczaj estetyczna. Rozczłonkowanie ich na oddzielne sekcje ułatwia wchodzenie na szczyt wzgórze stadionu.

Gigantyczny taras na szczycie wzgórze, określone drogi opasujące jego zbocza, schody — wszystko to jest przede wszystkim terenem parku, a nie tylko składową częścią stadionu, mającą użytkowe znaczenie. Zbocza stadionu — pokryte zielonym dywanem gazonów, na których zasadzono 11 tys. drzew i krzewów i wiele żywopłotów — tworzą cienne aleje i jakby naturalne przedłużenie parku.

Przełiczny widok otwiera się ze szczytów wzgórze. W dni zawodów sportowych i w dni, kiedy trybuny są puste, odwiedzający park mogą wejść na szczyt wzgórze, spacerować po tarasach i zachwycać się piękną panoramą.

Stadion jednak, to tylko pierwsza faza budownictwa tego wielkiego obiektu sportowego. Projekt przewiduje zbudowanie na górnym tarasie krytej galerii. W parku mają być wybudowane dziesiątki treningowych boisk sportowych. M. in. powstaną tu 2 boiska piłki nożnej, dziesiątki boisk do koszykówki i

H. D.

PO SIŁY DO PRACY, PO ZDROWIE

Jakże miło i pożytecznie — po roku pracy w sali wykładowej, bibliotece, laboratorium, po setkach godzin spędzonych nad książką — odetchnąć świeżym, mroźnym powietrzem w potokach intensywnego, górskiego słońca

Spacer w ośnieżonych górach, podziwianie pięknych tatrzańskich widoków jest wspaniałym odpoczynkiem dla górnika, włókiennika, hutnika, murarza, chłopca, słowem — dla każdego człowieka pracy

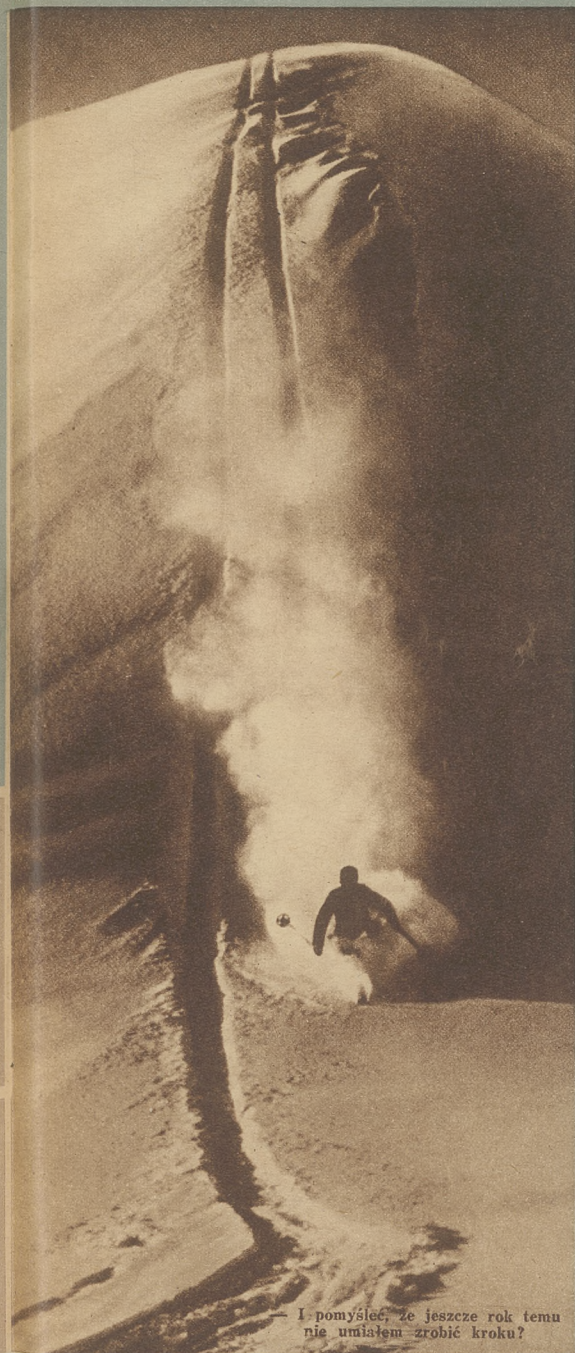

Janek, syn robotnika z Chrozowa, po raz pierwszy w życiu przypiął do nóg narty. Ludowa Ojczyzna spełniła takich jak on możliwości i najzdrowszych okolicach Polski

Nadchodzi zima, a wraz z nią sezon sportów zimowych. Szykujcie narty, saneczki, ciepłe swetry, mocne buty, skarpety, kombinezony. Ośrodki sportów zimowych — Zakopane, Krynica, Wisła, Szczyrk, Ustrów, Bielsko, Szklarska Poręba, Karpacz, Polanica, Duszniki, Kudowa — oczekują Waszego przybycia. Po wielu miesiącach intensywnej i wydajnej pracy zasłużyliście na wspaniały wypoczynek. Taki właśnie wypoczynek szykuje dla Was Fundusz Wczasów Pracowniczych. We wszystkich ośrodkach sportów zimowych przygotowane są już na Wasze przyjęcie komfortowe domy wczasowe. Tysiące par nart, butów narciarskich, saneczek, łyżew — są do Waszej dyspozycji. W Warszawie zakończył się już kurs przygotowawczy dla instruktorów, którzy w ośnieżonych, w słońcu skąpanych górach, udzielą Wam wszelkich wskazówek w nauce jazdy na nartach, łyżwach, którzy organizować dla Was będą ciekawe, pouczające wycieczki, którzy w długie zimowe wieczory pomogą Wam w urządzeniu ogniska. A więc w góry! Po siły do pracy! Po zdrowie!

— O ileż radośniej, o ile wydajniej będziemy pracować po tak cudownie spędzonych wczasach

I pomyśleć, że jeszcze rok temu nie umiałem zrobić kroku!

Upadek — podczas słonecznej pogody, na puszystym śniegu, w bezustannym ruchu — nawet w tak skąpanym stroju nie grozi żadnymi przykrymi następstwami

Dziś może z trudem utrzymujesz się na nartach. Jutro, gdy dokończysz staż, być może potrafisz wykonać nawet taką „karkołomną” ewolucję

Schronisko na Orniku już od wczesnych godzin rannych rozbrzmiewa kipiącym radością życiem. Wieczorem, zmęczeni trudem nartiarstwa, zbliżają się przy wspólnej wieczornej zaplanują program dnia jutrzejszego

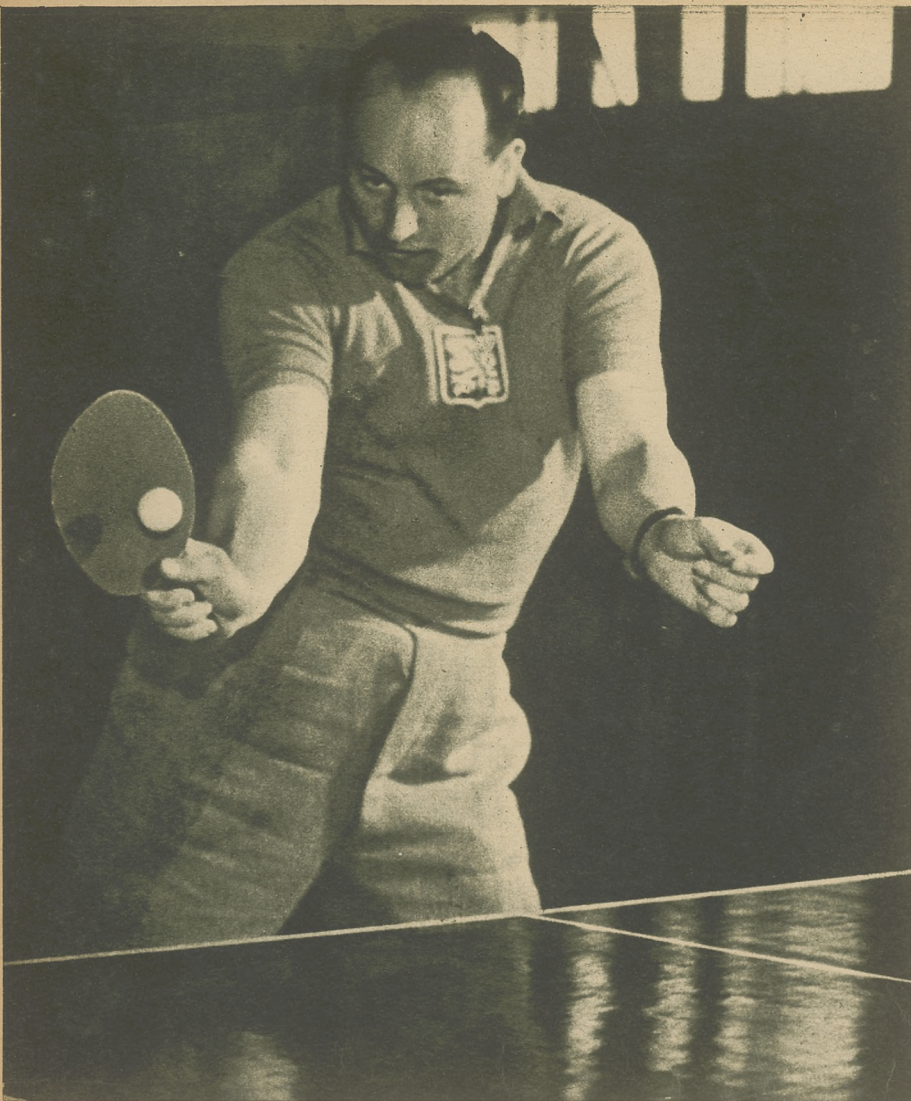

Gdy zbliża się już zachód słońca, warto pomyśleć o powrocie do schroniska

Wszystkie drogi prowadzą na... Obiad w Domu Wczasowym jest on fity i smaczny. Smakuje tym lepiej jeszcze, im dłuższa i bardziej wyczerpująca była poranna wycieczka

TENIS STOŁOWY

Podania i Smecz

Rozróżniamy następujące rodzaje podania:

1) Bez nadania fałszu: piłkę uderzamy raketką z lewej lub z prawej strony tak aby przeszła ona możliwie jak najniżej nad siatką, (po dokładnym opanowaniu tego rodzaju podań można przejść do nauki dalszych).

2) Z nadaniem fałszu, podanie przy którym wprawiamy piłkę w ruch obrotowy (tylko raketką).

a) podanie przy którym piłkę „podcinamy” (ruch obrotowy piłki przeciwny do kierunku jej lotu).

b) podanie przy którym wprawiamy piłkę w ruch obrotowy po osi piłki, taki jak przy uderzeniach atakujących (ruch obrotowy piłki w kierunku jej lotu).

c) podanie o fałszu bocznym, przy którym uderzamy piłkę z prawej lub z lewej (ruch obrotowy piłki dookoła osi pionowej). Piłka przy takim podaniu odskakuje przeciwnikowi na prawą lub lewą stronę jego pola, w zależności od tego czy uderzamy ją z prawej czy z lewej strony.

Przy podaniu z lewej: prawą nogę cofamy, lewą w przódzie. W chwili uderzenia piłki ciężar ciała przenosimy na lewą nogę. Przy podaniu z lewej, wysuwamy do przodu prawą nogę i na niej też opieramy ciężar ciała w momencie uderzenia piłki.

Podania, przy których „podcinamy” piłkę lub wprawiamy w ruch obrotowy wierzchołkowy (podobnie jak przy uderzeniach atakujących) możemy wykonywać z lewej jak również z prawej strony. Niezależnie od rodzaju podania staramy się zawsze tak uderzyć piłkę, aby po odbiciu się od pola gracza podającego piłkę winna być otwarta, palce wyciągnięte i złączone, kciuk wolny: Piłka leżąca na dłoni nie może być w żaden sposób ścisana lub wypychana palcami. Wprowadza się ją do gry przez podurzenie w górę. O ile przepis ten nie jest przez gracza przestrzegany, sędzia po raz pierwszy zarządza powtórzenie piłki, następnie zaś razem zalicza punkt na korzyść przeciwnika. Ponadto należy pamiętać, iż w chwili uderzenia piłki, winna ona się znajdować poza linią końcowymi i pomiędzy przedłużeniami linii bocznych stołu.

Podanie jest zasadniczo sposobem wprowadzenia piłki do gry. W miarę jednak rozwoju techniki tenisa stołowego, podanie stało się uderzeniem atakującym. Szczególnie niebezpiecznym stało się podanie stosowane przez niektórych graczy, polegające na nadawaniu piłce fałszu (ruchu obrotowego).

Dzięki temu podaniu, którego nie mogli przyjąć najlepsi nawet gracze, gra stała się jednostronna, zwycięstwa zaś odnosili specjaliści w tego rodzaju „fałszowaniu” piłek.

Ponieważ podanie takie eliminowało prawdziwą sportową walkę, Międzynarodowy Związek Tenisa Stołowego wydał przepis zabraniający nadawania piłce jakiegokolwiek fałszu, z wyjątkiem fałszu nadanego za pośrednictwem raketki. Od tego czasu piłka przy podaniu musi leżeć na otwartej dłoni.

Gracz podający podrzuca piłkę w powietrze bez wprawiania jej w ruch obrotowy. Podrzucona piłka winna być tak uderzona raketką aby najpierw dotknęła pola po stronie gracza podającego, a następnie przechodząc ponad siatką dotknęła pola po stronie odbierającego. Przy podaniu

przepisu zakazującego „kręcenia” piłki palcami, dobry gracz nie obawia się żadnego podania. Atakujący charakter podania polega dzisiaj jedynie na nagłym uderzeniu piłki i zaskoczeniu przeciwnika szybkością. Każdy z graczy winien opanować możliwie jak najwięcej rodzajów podań. Pozwoli mu to na zaskoczenie przeciwnika nie tylko szybkością, ale i nagłą zmianą rodzaju podania.

SMECZ

Smecz, stosowany przeważnie do „zabicia” wysokich piłek, jest uderzeniem bardzo efektywnym, a zarazem trudnym do przyjęcia.

Przy smeczach przyjmujemy piłkę w najwyższym punkcie jej odbicia i uderzamy tak silnie, aby przeciwnik nie był w stanie jej przyjąć. Smeczować piłkę możemy zarówno uderzając ją z lewej jak i z prawej strony. Najskuteczniejszym jednak jest smecz z prawej, pozwalający na dużo silniejsze uderzenie. Smeczując piłkę z lewej (ruch uderzenia idzie z góry na dół), wprawiamy ją w ruch obrotowy.

Korzystając z tego, iż smeczujemy przeważnie piłki wysokie, możemy dla skuteczniejszego ich uderzenia ustawić się tak, aby wszystkie piłki smeczować z prawej. Nawet jeżeli uda się przeciwnikowi przyjąć zasmeczowaną piłkę, co się rzadko zdarza, zdążymy zawsze powrócić do zasadniczej pozycji dla jej odbicia.

Przygotowując się do smeczu z prawej, trzymamy raketkę pionowo, pod kątem 90 stopni w stosunku do powierzchni stołu; jednocześnie zachowujemy prawidłowe ustawienie nóg. W momencie uderzenia przenosimy ciężar ciała na lewą nogę wysuniętą do przodu. Raketka, w chwili uderzenia styka się z piłką w punkcie wierzchołkowym i szybkim ruchem nakrywającym, (ukośnym, skierowanym z góry na dół), wprawia ją w szybki ruch obrotowy.

Skuteczny smecz w decydującym momencie spotkania może się przyjąć, trudniejszym jednak jest przyjąć smecz z prawej, trzymamy raketkę pionowo, pod kątem 90 stopni w stosunku do powierzchni stołu; jednocześnie zachowujemy prawidłowe ustawienie nóg. W momencie uderzenia przenosimy ciężar ciała na lewą nogę wysuniętą do przodu. Raketka, w chwili uderzenia styka się z piłką w punkcie wierzchołkowym i szybkim ruchem nakrywającym, (ukośnym, skierowanym z góry na dół), wprawia ją w szybki ruch obrotowy.

Dzięki takiemu ruchowi podanie nasze będzie płaskie i ostre, co w dużej mierze utrudni przeciwnikowi zaatakowanie.

W zasadzie nie wszyscy gracze uważają podanie za uderzenie atakujące. Po wydaniu przez Międzynarodowy Związek Tenisa Stołowego

Jerzy Czerniowski

KOSZYKÓWKA — ATAK POZYCYJNY

W momencie, gdy nie powiódł się drużynie atakującej „szybki atak” i liczbą graczy broniących zrównała się na polu atakowania z liczbą graczy atakujących, zachodzi potrzeba innego (zorganizowanego) sposobu atakowania, któryby rozbił obronę przeciwnika i przyczynił się do zdobycia punktów. Jest to tzw. „atak pozycyjny”. Rozpoczyna się on po nieudanym „szybkim ataku” przez podanie piłki do tyłu. Wszyscy zawodnicy obowiązują

go nie będzie zależał tylko od chęci trenera czy zawodników, ale musi być podyktowany możliwościami, a w szczególności wzrostem zawodników i ich szybkością. Tak np. mając w drużynie bardzo wysokiego środkowego, zastosujemy system 4-1, przy większej ilości wysokich 3-2.

Atakowanie pozycyjne 2-1-2 będziemy zalecać dla zawodników szybkich i o średnim lub niskim wzroście tzn. dla takich, którzy po zajęciu pozycji pod koszem nieporadzą sobie z przeciwnikiem i będą dopiero groźni, gdy drogą odpowiedniego przeprowadzenia akcji znajdą się bliskawicznie pod koszem (do którego strzelamy) i zdobędą punkty.

W ataku pozycyjnym 2-1-2 zawodnicy zajmują następujące pozycje: środkowy na linii rzutów wolnych, skrzydłowi w rogach boiska, a obrońcy w pobliżu linii środkowej (rys. 1). Szerokie rozstawienie zawodników po polu atakowania rozciąga obronę przeciwnika i daje większe możliwości rozgrywania piłki. Celem łatwiejszego rozbięcia obrony „każdy swego”, drużyna powinna posługiwać się zasłoną, co umożliwi wyjście atakujących na pozycje strzałowe (patrz w poprzednim numerze artykułu W. Kłyszko „Zasłona”). Zawodnicy podają piłkę i wyzwala ją swych partnerów tak długo, aż któryś z nich znajdzie pozycję do wykonania rzutu na kosz.

Częstym błędem drużyny w atakowaniu pozycyjnym 2-1-2 jest to, że zawodnicy stoją na zajmowanych przez siebie pozycjach, podczas gdy powstaje konieczność celowego biegania, zmiany pozycji i umiejętności grania na różnych pozycjach. Bardzo ważną rolę w 2-1-2 odgrywa sposób poruszania się środkowego. Środkowy nie może stać na linii rzutów wolnych i czekać na piłkę, lecz winien przebiegać z jednej strony korytarza na drugą. Łatwym sposobem poruszania się jego będzie bieg po linii prostej (rys. 2), trudniejszym wykonanie tzw. ósemki (rys. 3). Schodzenie środkowego ze swej pozycji na dłuższy czas nie jest wskazane, gdyż powoduje rozbijanie ataku pozycyjnego 2-1-2.

Środkowy winien stale pamiętać o swej roli. Jest on przede wszystkim — przy tym sposobie atakowania „rozdziałającym” piłki, a później dopiero „strzelającym”.

Skrzydłowi w ataku pozycyjnym 2-1-2 odgrywają również znaczną rolę. Muszą oni pamiętać o ruchliwości, szerokim graniu oraz atakowaniu „kosza” po strzale. Nie wolno im ciągle pchać się do środka i wywierać tłoku pod koszem, co utrudnia wybitnie grę. Muszą oni opanować:

1. zmianę pozycji z obrońcą i umiejętność grania na tej pozycji,

2. ogrywanie piłką środkowego, który jak wiemy spełnia rolę rozdzielającego piłki,

3. zmianę pozycji z drugim skrzydłowym, co wprowadza w obronę przeciwnika zamieszanie i daje możliwości zdobywania punktów (rys. 2).

Obrońcy jak wiemy z ustawienia drużyny zajmują stanowiska przy linii środkowej. Rozegranie ataku pozycyjnego 2-1-2 w dużej mierze zależy od nich. Mają oni bowiem przed oczyma całość gry. Głównymi ich cechami w atakowaniu winno być:

1. szerokie granie,

2. umiejętność grania ze skrzydłowymi i zmiana z nim pozycji, a za tym i pełnienie roli skrzydłowego,

3. umiejętność ogrywania piłką środkowego,

4. pamiętanie (w czasie atakowania) o przygotowaniu się do obrony,

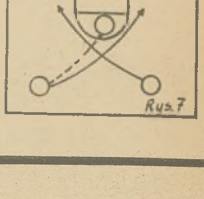
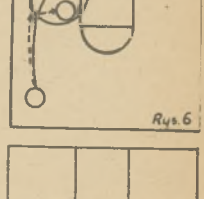
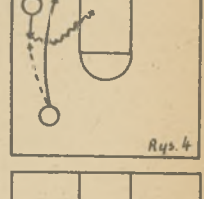
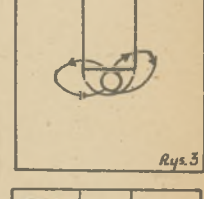
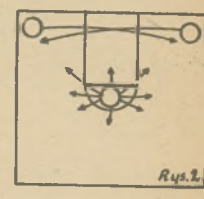
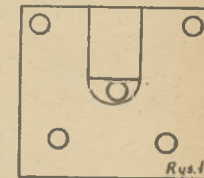
5. doskonały rzut z podystansu do kosza.

Od wszystkich bez wyjątku zawodników przy atakowaniu pozycyjnym 2-1-2 wymaga się umiejętności wchodzenia w akcję z piłką i bez piłki, jak również zdolność wykorzystywania każdej nadarzającej się sytuacji do strzelania kosza. To wszystko musi być poparte doskonałą techniką. Atakowanie pozycyjne 2-1-2 wytwarza cały szereg możliwości przejścia pod kosz przeciwnika i do nich głównie będą należeć przedstawione na rysunkach 4, 5, 6, 7, pozycje. Sytuacje takie wytwarzają się w ciągu całego czasu rozgrywania ataku pozycyjnego 2-1-2. Trzeba je umieć wtedy wykorzystać. Jest to sposób prowadzenia akcji na tzw. zasadach, kiedy to zawodnik wykorzystuje wszystkie swoje umiejętności techniczne i taktyczne — odpowiednio do wytworzonej sytuacji.

Drugim sposobem rozgrywania ataku pozycyjnego jest gra oparta na ściśle wyuczonych zagraniach. Zagrania te polegają na uplanowaniu, z góry i wyuczonym na treningach poruszaniu się każdego z zawodników na wyznaczone miejsca i na wykonywaniu ściśle określonego zadania. Zawodnicy ćwicząc takie zagrania muszą posiadać doskonale opanowaną technikę i umiejętność odpowiedniego znalezienia się w każdej nagłej wytworzonej sytuacji. Brak tych umiejętności powoduje to, że zawodnicy nie potrafią odpowiednio poruszać się po boisku i przez jeden nieudany ruch przy zagrywce powodują zlikwidowanie akcji przez strate piłki na rzecz przeciwnika.

Należy zaznaczyć, że nauka zagrywek może być stosowana tylko odnośnie drużyny dostatecznie zaawansowanych technicznie.

dalszy ciąg na str. 14

PLYWANIE MOTYŁKIEM

(ciąg dalszy z Nr. 22)

PRACA NÓG

W motylku stosuje się ruchy zabawkowe starego typu, zabawkowe „kolisto” oraz takie, w których uwidaczniają się pewne cechy, delfinowej pracy nóg. W tym ostatnim sposobie nogi od chwili zakończenia ruchu do przodu — „podciągania” do momentu „zawarcia” pracują sposobem „kolistym” z tą jednak różnicą, że starają się zagłębić znacznie w wodę. Natomiast, gdy osiągną to łącząc się wówczas zaopajają wodę od dołu podeszwami stóp i następnie tak jak w krawlu pchają wodę w tył w górę uginając w kolanach. Taka praca nóg jest trudna i wymaga umiejętności pływania delfinem. W motylku ruchy nóg mogą być mniej lub bardziej obszerne. Regulują tą sprawę te same zasady co w pływaniu żółką. Jednak zazwyczaj obszerność ich jest mniejsza niż w żabce.

Przed wszystkim dlatego, że w motylku uznaje się pracę ramion za „główny” motor „napędowy” i przede mniej energii kieruje się na nogi pomniejszając obszerność ich ruchu. Postępowanie powyższe wydaje się szczególnie uzasadnionym, gdy się ma do czynienia z pływakami posiadającymi potężne ramiona, a przy tym niezbyt silne nogi względnie uszytąwiną miednicę utrudniającą obszerną pracę nóg.

Koordinacja ruchów — bywa dwojaka, albo ta sama co w pływaniu żabką, albo też „sprinter-ska”, przy której ramiona i nogi dokonują efektywnej części pracy jednocześnie.

Koordinacja sprinterska pojawia się zwykle sama przy szybkim pływaniu bez pauz i zanika automatycznie przybierając charakter zabawkowy przy zwalnianiu tempa ruchów.

Zjawisko to występuje u wielu zawodników.

Oddychanie. Powietrze pobiera się ustami. Wydech rozpoczyna się nieraz nad wodą. Zasadniczo przebiega on jednak w wodzie. Powietrze wypuszcza się ustami, zaś jego „resztki” czasami nosem. O ile zakańcza się wydech nosem, to nie należy tego czynić „na siłę”, gdyż mocne dmuchanie powietrza przez nos w wodę może powodować infekcje, zapalenia zatok czołowych itp.

Koordinacja oddychania z pracą ramion — przebiega następująco: Wdech zaczyna się, gdy ramiona kończą akcję pociągnięcia i „wydobywają się z wody”. Trwa w czasie przenoszenia ramion nad powierzchnią, jednak nie zawsze, do chwili zakończenia tej czynności. Wydech zaś dokonuje się w czasie zanurzenia ramion i wiosłowania wody. Ten rodzaj koordynacji jest najdoskonalszy, gdyż wdech

przypada na okres, w którym „poszerza” klatkę piersiową unoszenie ramion tyłem w górę, natomiast wydech w czasie, gdy pomniejsza jej objętość ruch wiosłujący ramion od przodu w dół.

Ruch głowy. — W motylku w większym jeszcze stopniu niż w żabce da się uzyskać wynurzenie przez „wyciąganie” głowy w przód, jakby się chciało wydłużyć szyję. Ułatwia to właściwość motylkowej pracy ramion polegająca na tym, że ramiona ciągnąc wodę nietylko nadają ciału szybkość, ale jednocześnie „wysuwają” je nieznacznie w przód w górę. Przy umiejętnym wynurzeniu ust powierzchnia twarzy ustawiona jest pod kątem ostrym do powierzchni wody, a usta znajdują się tuż przy powierzchni wody. Błąd jest zadzieranie głowy w górę jakby się chciało patrzeć w górę, a również wynurzenie nadmierne tułowia — barków i ust z wody ponad potrzebę oddychania.

Dwie „szkoły” pływania motylkiem. — Są zwolennicy pływania motylkiem bez pauz — przy użyciu szybkiego tempa i dużej częstotliwości ruchów. Drugi zaś sądzą, że da się uzyskać doskonałe wyniki zwłaszcza na dystansie 200 m. przedłużonymi, wolniejszymi ruchami: Obie szkoły mają rację, która jest lepszą dla danego zawodnika, zależy to od jego budowy ciała. Szybkie ruchy, pływanie bez pauz daje często lepsze wyniki u pływaków, u których praca ramion jest mniej efektywną, miękką i obszerą. Sprawdza się to zwłaszcza na krótkich dystansach 100 m. i poniżej. Jak i w żabce zaopatrywanie się w powietrze bywa dokonywane przez niektórych pływaków co drugi cykl pracy ramion (na finiszu, lub większej, lub mniejszej części dystansu).

Zygmunt Wielński

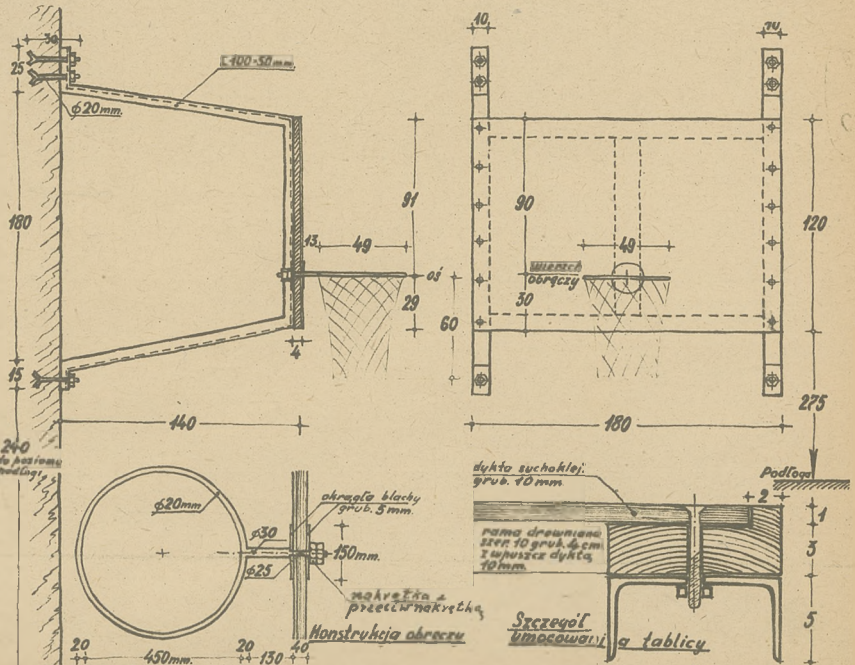
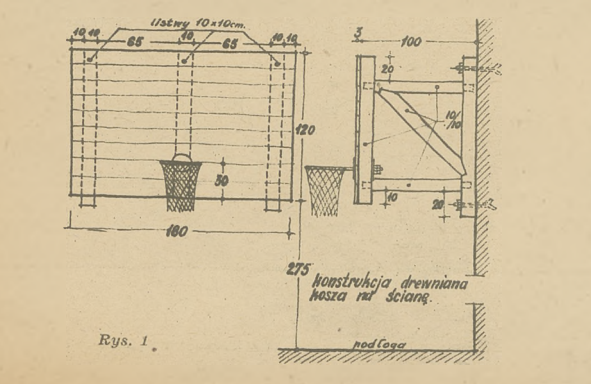
W numerze poprzednim w artykule pt. „Przerzutka” zostały wymienione podpisy pod rysunkami. Zamiast Rys. 2, Rys. 3 i odwrotnie, Rys. 3 został omyłkowo odwrócony.

Sami robimy kosz

Ponadto podajemy wzór konstrukcji kosza do umocowania go na ścianie. Najprostszy jest kosz podany na rys. 1, o konstrukcji drewnianej: Na dwóch ramach z kantówek o wym. 10 X 10 cm, zawieszamy tablicę z desek o grubości 8 cm. Deski winny być łączone ze sobą „na wpust” i dla zabezpieczenia od krzywienia się wzmocnione wpuszczonymi listwanami.

Rys. 2 objaśnia bardzo dobrą konstrukcję żelazną z cewek 100 X 50 mm, do której umocowuje się tablicę z dyktu grubości 10 mm. Obręcz do kosza wykonuje się z żelaza okrągłego o średnicy 20 mm z przyspawaną nóżką żelazną średnicy 30 mm, umocowaną do tablicy przy pomocy dwóch blach grubości 5 mm ścisniętych z obu stron tablicy śrubami. Wymiary wg rysunku.

UWAGA: — Przy zakładaniu kosza na ścianie należy trzymać się ściśle wymiarów podanych na rysunku.

Rys. 2 żelazna konstrukcja tablic do koszykówki do umocowania na ścianie

JAK JEŹDZIĆ MOTOCYKLEM W ZIMIE

Jeżdżąc motocyklem w lecie przywykliśmy do warunków przyczyniających się dodatkowo do dobrego o-rientowania się w sytuacji na drodze: tak przed sobą, z boku, jak i poza nami. Powodem tego była bezpośrednia (brak osłony twarzy, uszu i rąk) nasza „obecność” na szosie. Niczym nie hamowana reakcja nasza na wszelkie zjawiska była bardzo ostra i szybka.

W zimie natomiast sytuacja jest odmienna. Po pierwsze, uszy zakryte przed odmrożeniem odbierają wszystkie dźwięki z zmienionej formy i siły. Po drugie, w wypadku jazdy bez okularów, oczy mamy bardziej przymrużone, wskutek ostrzejszego powietrza, niż byśmy je mieli przymknięte przy tej samej szybkości w lecie. Po trzecie, ubiór zimowy nie pozwala na swobodne obracanie głowy na boki. Po czwarte, ze względu na zlodowaciałą lub zaśnieżoną jezdnię, nie słyszymy hamowania, tak bardzo charakterystycznego zgrzytu gum samochodu lub motocykla jadących obok nas.

Dotychczas utarło się niesłuszne zresztą zdanie, że wrogami motocyklisty w zimie są: śnieg, wiatr i gołoledź. Największym jednak wrogiem jest osłabienie bodźców zewnętrznych, a przez to opóźnienie wykonania koniecznych czynności. Dlatego też w zimie należy jeździć z szybkością taką, aby w każdej chwili móc zatrzymać się bez użycia lub z niezbędną tylko pomocą hamulca.

Pamiętajmy że na gołoledzi każde, nawet najdelikatniejsze, przyhamowanie grozi upadkiem. Hamujemy przede wszystkim zmianą biegów, czyniąc to ostrożnie i w wypadku zbyt dużej różnicy szybkości między biegami, puszczając powoli sprzęgło. Jeżeli zachodzi ostateczna konieczność użycia hamulca — to posługując się nim należy jedynie hamulcem tylnym, naciskając go lekko i puszczając (czynność wykonaną kilkakrotnie na zmianę). Jasne jest, że droga hamowania znacznie się przedłuża, ale niestety nie ma na to innej rady, gdyż nacisk prowadzi do zablokowania koła, co przy małym współczynniku tarcia na lodzie powoduje poślizg i przewrócenie się.

Sport motorowy nie zanika w zimie. Tak jak w lecie żużel, tak w zimie wycieczki na lodzie entuzjastycznie sympatycy sportu motorowego

Należy pod żadnym warunkiem używać w zimie hamulca przedniego, który tak przyjemnie „współpracował” z hamulcem tylnym przez całe lato. Każde bowiem przyhamowanie przodem spowoduje poślizg podłużny, który zmusi nas do szybkiego położenia się na prawy lub lewy bok, zależnie od profilu jezdni i kąta nachylenia motoru.

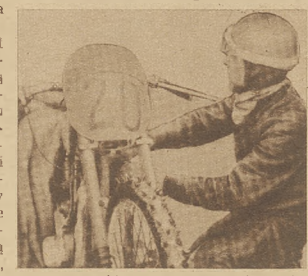
Równie niebezpieczne jest nagłe przyspieszenie, gdyż prowadzi ono często do przewrócenia się w momencie zrywu.

Pomimo stosowania wszystkich ostrożności, zdarzyć się jednak może, że na oblodzonej nawierzchni koło przednie natrafi na jakąś niewidoczną wykładzinę lub bruzdę, wtedy następuje poślizg boczny i... upadek. Pewna, lecz nie zawsze skuteczna metoda jest, przy bardzo małej szybkości, „szaranie” nogami po ziemi, zaznaczam jednak, że tylko przy bardzo małej szybkości zdolamy i to nie zawsze podprzeć motor lub powstrzymać jego poślizg boczny. Ogólnie biorąc, zdejmowanie nóg z podnóżków, wleczenie ich po ziemi lub, co gorsze, machanie nimi w powietrzu, jest pozbawione sensu i co najważniejsze — niebezpieczne.

Niestety jednak, mało kto wierzy w niecelowość „szarania” nogami u motocyklistów jeżdżących nie tylko na kołach ale i na butach.

W sprawie samego upadku zdania są podzielone. Jedni zalecają puścić maszynę i upaść jak najdalej od niej, aby przewracający się motocykl nie przygniósł nas, inni znow radzą trzymać się motocykla. Zresztą przewracający się nie bardzo wie, co się z nim dzieje w momencie utraty równowagi i żadne teorie nie są mu wtedy potrzebne. Dlatego też warto się podzielić. Jedni zalecają puścić maszynę i upaść jak najdalej od niej, aby przewracający się motocykl nie przygniósł nas, inni znow radzą trzymać się motocykla. Zresztą przewracający się nie bardzo wie, co się z nim dzieje w momencie utraty równowagi i żadne teorie nie są mu wtedy potrzebne. Dlatego też warto się podzielić.

W sprawie samego upadku zdania są podzielone. Jedni zalecają puścić maszynę i upaść jak najdalej od niej, aby przewracający się motocykl nie przygniósł nas, inni znow radzą trzymać się motocykla. Zresztą przewracający się nie bardzo wie, co się z nim dzieje w momencie utraty równowagi i żadne teorie nie są mu wtedy potrzebne. Dlatego też warto się podzielić.

Oto motocykl przystosowany do wycieczek na lodowym torze

wspomniał tylko o upadku „dobrowolnym”.

W wypadku braku możliwości zatrzymania się przed niespodziewaną przeszkodą, lepiej położyć się do- wolnie i „jechać” na plecach lub siedzeniu, przez co uniknie się groźniejszej kontuzji i uchroni motocykl od rozbicia, oczywiście oprócz podnóżków i ewentualnie reflektora, który przeważnie nie wytrzyma upadku.

Jeżdżąc w czasie śnieżycy lub mgły pamiętajmy, że najwolniejsza jazda będzie zawsze najszybsza. Jednak należy prawą krawędź szosy lub ulicy i zależnie od pory dnia i gęstości śniegu lub mgły palić światła miejskie albo „do mijania”,

niezależnie od tego, czy to jest zima, czy lato. W zimie należy jeździć z szybkością taką, aby w każdej chwili móc zatrzymać się bez użycia lub z niezbędną tylko pomocą hamulca.

Pamiętajmy że na gołoledzi każde, nawet najdelikatniejsze, przyhamowanie grozi upadkiem. Hamujemy przede wszystkim zmianą biegów, czyniąc to ostrożnie i w wypadku zbyt dużej różnicy szybkości między biegami, puszczając powoli sprzęgło. Jeżeli zachodzi ostateczna konieczność użycia hamulca — to posługując się nim należy jedynie hamulcem tylnym, naciskając go lekko i puszczając (czynność wykonaną kilkakrotnie na zmianę). Jasne jest, że droga hamowania znacznie się przedłuża, ale niestety nie ma na to innej rady, gdyż nacisk prowadzi do zablokowania koła, co przy małym współczynniku tarcia na lodzie powoduje poślizg i przewrócenie się.

Należy pod żadnym warunkiem używać w zimie hamulca przedniego, który tak przyjemnie „współpracował” z hamulcem tylnym przez całe lato. Każde bowiem przyhamowanie przodem spowoduje poślizg podłużny, który zmusi nas do szybkiego położenia się na prawy lub lewy bok, zależnie od profilu jezdni i kąta nachylenia motoru.

Równie niebezpieczne jest nagłe przyspieszenie, gdyż prowadzi ono często do przewrócenia się w momencie zrywu.

Pomimo stosowania wszystkich ostrożności, zdarzyć się jednak może, że na oblodzonej nawierzchni koło przednie natrafi na jakąś niewidoczną wykładzinę lub bruzdę, wtedy następuje poślizg boczny i... upadek. Pewna, lecz nie zawsze skuteczna metoda jest, przy bardzo małej szybkości, „szaranie” nogami po ziemi, zaznaczam jednak, że tylko przy bardzo małej szybkości zdolamy i to nie zawsze podprzeć motor lub powstrzymać jego poślizg boczny. Ogólnie biorąc, zdejmowanie nóg z podnóżków, wleczenie ich po ziemi lub, co gorsze, machanie nimi w powietrzu, jest pozbawione sensu i co najważniejsze — niebezpieczne.

Niestety jednak, mało kto wierzy w niecelowość „szarania” nogami u motocyklistów jeżdżących nie tylko na kołach ale i na butach.

W sprawie samego upadku zdania są podzielone. Jedni zalecają puścić maszynę i upaść jak najdalej od niej, aby przewracający się motocykl nie przygniósł nas, inni znow radzą trzymać się motocykla. Zresztą przewracający się nie bardzo wie, co się z nim dzieje w momencie utraty równowagi i żadne teorie nie są mu wtedy potrzebne. Dlatego też warto się podzielić.

TRENING ZIMOWY TENISISTY

Nowoczesny tenis jest sportem wymagającym dobrej kondycji fizycznej i mocnych nerwów. O ile w innych dyscyplinach sportu można organizm „nastawić” na pewien z góry określony czas trwania wyniku, o tyle w tenisie jest to niemożliwe, gdyż spotkania trwają od 20 minut do 3 godzin, a spotkania takich może mieć gracz turniejowy dwa dniennie. Każdy tenisista powinien być więc przygotowany do długich spotkań, co wymaga dobrego i racjonalnego przygotowania kondycyjnego. Najlepszy okres dla tych przygotowań — to zima i początek wiosny.

1. Trening kondycyjny

a) Przerwa treningowa

Każdy tenisista musi po intensywnym sezonie letnim przerwać całkowicie trening techniczny. Przerwa ta, zaczynająca się mniej więcej w połowie października i trwająca do końca listopada, jest konieczna nie tylko dla serca, płuc, mięśni i nerwów, ale i w dużej mierze dla wzroku, zmęczonego ciągłym śledzeniem białej piłki. Jest to zmęczenie, którego zawodnik często nie odczuwa. W czasie meczu mówi się niekiedy, że zawodnik jest nieskoncentrowany, że brak mu energii i zapалу do gry. Przewracanie, bo tak też najeściej bywa Niemiec, jednak wynika to również z przemęczenia oczu. Gracze turniejowi przebywają często przed ważnymi spotkaniami w przy- cmiennym pokoju lub nakrywają sobie oczy ręcznikiem, aby wzrok dobrze odpoczął.

Podczas tej krótkiej przerwy treningowej, tenisista powinien uprawiać codziennie gimnastykę poranną (10 minut) i dwa razy w tygodniu pływanie po pół godziny — zupełnie swobodnie — bez forsowania tempa. Gra w ping-ponga, którą tak chętnie tenisisci uprawiają w tym właśnie okresie, jest niewskazana, z przyczyn wyżej wymienionych.

b) Wytrzymałość, elastyczność

W następnym okresie przygotowań zimowych, ćwiczenia winny iść w kierunku wzmocnienia siły, wytrzymałości, elastyczności i swobodnego biegu. Z tych względów najlepszą jest zaprawa bokserska (bez sparringów) i lekkoatletyczna. Gimnastyka bokserska wzmacnia wspaniale mięśnie brzucha i kregosłupa, które u tenisistów silnie pracują, szczególnie przy podaniu (serwis) i ścięciu z góry (smecz). Ćwiczenia na grusze i worku treningowym wzmacniają ramiona i ręce. Natomiast zaprawa lekkoatletyczna wy- rabia swobodny bieg, skoczność i start do piłki. W czasie treningów główny nacisk należy położyć na skoki w zwyczaj i w dal, bieg z obrotami na przelaniu w lewo i w prawo, bieg z podskokami i w czasie podskoku obroty w prawo lub lewo. krótkie 20-metrowe sprinty i — jedno z najważniejszych ćwiczeń — bieg do tyłu (plecami) z podskokami. W nowoczesnym tenisie, opartym na bezustannym ataku przy ślacie, tenisista często musi się cofać do tyłu, mijany piłką górną. Gracz, który dobrze opanuje bieg do tyłu zdąży często cofnąć się do takiej pozycji, z której ścieniem z góry wygra punkt bez uciekania się do „obiegania” piłki i przeniesienia się wysokim jej odbiciem.

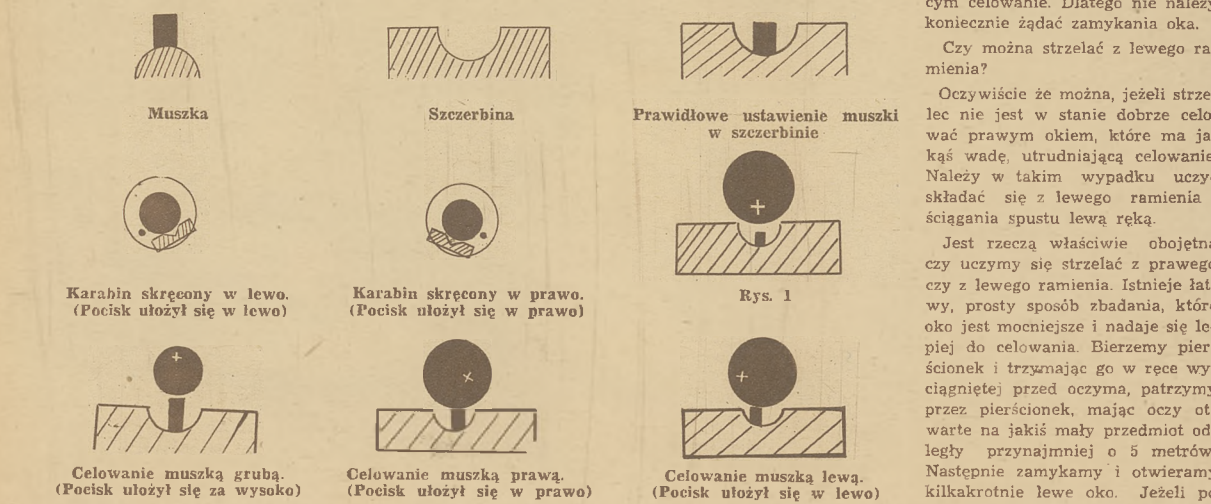
Jadwiga Jędrzejowska w karykaturze Edwarda Alaszewskiego

GAWĘDY STRZELECKIE CELOWANIE

Chcąc trafić do celu należy broń dobrze wycelować. Poza tym od- danie strzału w znacznej mierze zależy od przyjęcia dobrej po- stawy strzeleckiej.

Celujemy przy pomocy przyrządów celowniczych, tj. muszki znaj- dującej się w wylotu lufy i szcze- rby osadzonej na broni bliżej oka. Przyrządy celownicze należy do- kładnie zgrać, by muszka znajdo- wała się dokładnie w środku sz- czerbiny. Umieszczenie szczytu muszki w wycięciu szcherbiny jest

strzale będziemy mieli „przestrze- ling” to na pewno popełnimy ja- kąś niedokładność przy celowaniu. Muszka mogła być np. nie na rów- nej wysokości z krawędziami szcherbiny, a niżej. Błąd ten nazy- wamy celowanie muszką zbyt cien- ką. Rys. 1. Popełniamy go najczę- ściej przy silnym świetle (słońcu). Wtedy bowiem przyrządy celowni- cze widzimy doskonale i podświad- omie chowamy nieco muszkę. Je- żeli mamy słabe oświetlenie (zmierzch), — muszkę, która jest

niewystarczające. Szczyt muszki musi być zrównany z brzegami widoczną, podświadomie wysuwa- my znow wyżej, aby ją lepiej wi- dzieć.

Czasami słyszy się zdanie, że jeżeli broń góruje lub dołuje, na- leży poprawić ten błąd przez bra- nie muszki „cienkiej” lub „grubej”, wystającej lub schowanej wew- nątrz szcherbiny. Jest to najzupeł- niej mylne.

Muszka powinna być zawsze

dzieki wyraźnie przedmiot odległy i przedmiot bliższy, gdyż na każdą odległość oko nasze odpowiednio się nastawia.

Dlatego dla dobrego celowania na dużą lub małą odległość, należy zawsze starać się widzieć najwy- raźniej cel. Patrzenie na szcherbi- nę tak, by ją widzieć wyraźnie jest błędem, gdyż omyłka, jaką może- my popełnić na skutek zamglenia szcherbiny będzie zawsze mniejsza

Mistrz świata w roku 1939 — Węgier Karoly Takacs stracił podczas wojny prawą rękę. Mimo to już w roku 1948, strzelając z lewej ręki, zdobył złoty medal olimpijski

TRENING ZIMOWY TENISISTY

II. Trening techniczny

Okres zimowy poświęca tenisista przede wszystkim na usunięcie brak- ów technicznych i błędów w ude- rzeniu. Tak robią wszyscy najlepsi tenisisci. Wyniki sportowe zimo- wych turniejów, wyłączwszy mi- strzostwa kraju oraz pierwszych turniejów wiosennych, stawiają oni na drugim planie, wielki natomiast nacisk kładą na opanowanie najtrud- niejszych uderzeń, jak: skrót (drop — szot) z powietrza, nowoczesne po- danie (serwis) kręcone itp.

Trening techniczny obejmuje ty- godniowo najmniej 4 1/2 godz. tj. 3 treningi po 90 min. Trening ten dzieli się na następujące ćwiczenia:

5 min. — gimnastyka (rozgrzew- ka),
10 min. — ćwiczenia podania,
5 „ — uderzenia z głębi kortu,
30 „ — uderzenia z powietrza (woleje) i ścienie z góry,
10 min. — gra z głębi kortu,
25 „ — uderzenia z powietrza i ścienie z góry,
5 min. — podanie;
5 min. — podanie;
na zakończenie krótkie ćwiczenia rozluźniające i uspakajające.

Trening skrócony, 50-minutowy, dzielony następująco:

hali tenisowej, można rozpocząć tre- ning techniczny.

Trening biegowy na hali tenisowej (z rakieta)

W miesiącach zimowych i z począ- kiem wiosny, kiedy korty nie są jeszcze gotowe do gry, duże znacze- nie mają również te ćwiczenia na hali tenisowej, które wyrabiają szybki i skoordynowany bieg, w ja- kim powinna następować znana po- zycji na korcie w czasie gry.

Ćwiczenia:

1. Przygotowanie: stań w postawie zasadniczej tenisisty — a więc

Po każdym treningu powinno się ćwiczyć 6 minut skakankę

ni, należy więc umiejętnie się nim posługiwać i nie nadużywać go.

Zbyt długie celowanie meczy o- czy, które zatracają ostrość widze- nia. Umiejętne i częste ćwiczenia w celowaniu wyrabiają ostrość wzroku.

5. Bieg do przodu—w prawo wkos — 15 kroków.

6. Bieg do przodu w lewo wkos — 15 kroków.

7. Zieg na wprost — 15 kroków.

8. Start w prawo w bok. Po dobieg- nieciu do linii bocznej pola gry pojedynczej — zatrzymaj się i wróć na środek kortu w drob- nych podskokach.

9. Start w lewo w bok.

W czasie wszystkich ćwiczeń trzy- maj rakieta oburącz, miej twarz sta- le zwróconą w kierunku siatki.

Grupowe ćwiczenie podania

PLYWANIE DELFINEM

Delfin — to najmłodszy, najpóźniej odkryty sposób pływania. Podobny jest do motylki z ruchu ramion, różni się zaś pracą nóg. W delfinie obie nogi wykonują jednocześnie ruch w dół i w górę.

Delfin jest mniej szybki od krawla, ale szybszy od motylki.

W pływaniu wyczynowym delfin nie uzyskał prawa obywatelstwa. Nie zaliczono go do kategorii klasycznego pływania (A i B), a w stylu dowolnym nie wytrzymuje on konkurencji z krawlem. Dlatego nie pływają się delfinem na zawodach. Niemniej jednak umiejętność pływania delfinem jest użyteczna dla wielu zawodników zwłaszcza tych, którzy specjalizują się w pływaniu żabką i motylkiem.

U nas pływanie delfinem jest prawie nieznane. Poznanie tego stylu przyczyni się do wszechstronniejszego zrozumenia techniki pływania.

Praca ramion — taka sama jak w motylku. W delfinie i motylku ekonomia ruchu przenoszenia rąk w przód wymaga jak najniższego prowadzenia ramion nad wodą. W obu tych stylach ramiona mają tendencję do wioślowania wody (od momentu „chwytu” wody) „hukiem” lekko wypukłym w bok od ciała. Dłonie zbliżają się do siebie dopiero przy dochodzeniu ramion do „pionu”. Ważnym jest, by krzywizna tego łuku nie była zbyt wielka i nie wykraczała zbyt naszwętną poza „linię” barków.

Praca nóg. — Krawłowa i delfinowa praca nóg przypominają ruch bicia. Strzelenie z bicia to krótki, energiczny i umiejętny ruch trzonkiem, przenoszący energię na koniec bicia.

Ze względu „nagromadzenie” energii zakończenie bicia uzyskuje tak wielką szybkość, że tworzy za sobą próżnię, do której wdziera się gwałtownie powietrze, wywołując huk podobny do strzału.

Przy umiejętnym ruchu krawłowym bądź delfinowym nogi („od biodra”), sytuacja jest dość podobna. Energia kieruje się na stopy, które „biczowato” odpychają wodę w tył nadając ciału szybkość. Ruch biczowaty nóg możliwy jest tylko wtedy, gdy nogi nie są usztywnione, a giętne i elastyczne.

Porównanie ruchu nóg z ruchem bicia (stosowane przez najlepszych znawców pływania) uzmysławia najlepiej istotne momenty w pracy nóg tak w krawlu jak i w delfinie.

Ustawienie stóp w delfinie, jak i uginanie i prostowanie kolan przy ruchu nóg w górę i w dół, przebiega podobnie jak w krawlu. Przy ruchu nóg w górę, stopy „załapują” wodę od dołu podeszwami i „pędzą” ją nie tylko w górę, ale i w dużej mierze w tył. Natomiast przy ruchu nóg w dół stopy „pchają” wodę poza ciało powierzchni podbicia. Szczególnie mocny biczowaty „odrzut” stóp wywołuje szybkie dprostowanie kolan przy ruchu nóg w dół oraz odpowiednie odginanie kolan przy ruchu nóg w górę.

Delfinowa praca nóg nadaje ciału większą szybkość niż naprzemiannym krawłowym ruchom nóg. Sprawda się to przy pływaniu samymi nogami. Do wyróżniających cech delfina należy że ruchy nóg są nieco bardziej niż w krawlu. Poza tym przy ruchu nóg w dół, biodra unoszą się nieco w górę, a przy ruchu w dół, obniżają się. Łączy się to z tym, że sprawna praca „delfinowych” nóg wymaga współdziałania całego tułowia. Charakterystyczny ruch tułowia przypomina pływanie morskiego asyła zwanego delfinem uzasadnia właśnie nazwę omawianego stylu.

Koordinacja rąk i nóg. — Na jedną „serię” ruchów rąk wykonuje się nogami dwa ruchy w dół i dwa w górę. Ruch nóg w dół rozpoczyna się raz w chwili „chwytania” donimi wody, drugi raz w chwili przechodzenia ramion przez „pion”. Natomiast drugi ruch w górę, następuje tuż po całkowitym wydobyciu ramion z wody i trwa do czasu ułożenia rąk na wodzie.

Pauzy. — Przy wolnym pływaniu dłuższych dystansów — pauza może być dłuższa, a przy pływaniu sprinterskim redukuje się ją do minimum.

Oddychanie. — Wdech rozpoczyna się wtedy, gdy ramiona wydobywają się z wody, lub nieco później. Sprawa koordynacji oddychania z ruchami ramion regulowana jest w pływaniu delfinem, podobnie jak w motylku.

Z. Wielński

KOORDYNACJA RUCHU RAMION I NÓG

1. Nogi kończą ruch w górę. Ramiona są w „poślizgu”.

2. Nogi kończą pierwszy ruch w dół (biodra wznesione). Ręce „chwytają” wodę i rozpoczynają się faza „podciągania”.

3. Nogi kończą ruch w górę, ręce „ciągną” wodę.

4. Nogi wykonują drugi ruch w dół. Ramiona przeszły linię „pionu”.

5. Drugi ruch nóg w dół niezdługo się skończy. Ramiona poczynają wydobywać się z wody.

6. Drugi ruch nóg w górę zbliża się do końca, ramiona są w połowie drogi nad wodą.

7. Nogi kończą drugi ruch w górę. Ramiona zbliżają się do powierzchni wody. Kończy się pełen cykl ruchu rąk i nóg. Dalej jak w rys. 1.

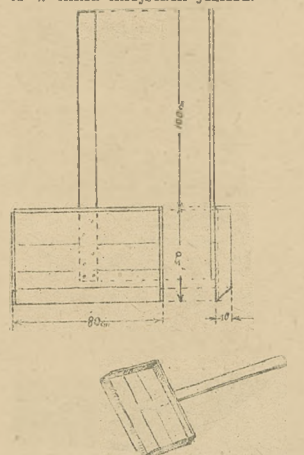
BUDUJEMY ŚLIZGAWKI

Ślizgawki naturalne.

Najlepszą ślizgawką naturalną jest płytka woda, ostoją przed wiatrami, pagórkami lub lasami. Chociaż na takiej wodzie urządzenie ślizgawki, należy przed jej zamknięciem oczyścić powierzchnię wody z gałęzi, zielska i sitowia. Miejsce na ślizgawkę należy po odpowiednim zamknięciu dokładnie odgrodzić (linami, gałkami itd.). Poza ślizgawką dobrze jest wyrobić przerebie wielkości pół do jednego metra kwadratowego, z których można będzie czerpać wodę do polewania ślizgawki w celu wyrównania nierówności i chropowatości.

Ślizgawki nie wolno oddawać do użytku, zanim lód nie jest dostatecznie gruby (mniej więcej) na 8 cm — szerokość 4 palców). Przed otwarciem ślizgawki grubość lodu musi być dokładnie stwierdzona i to w kilku miejscach jeziora.

Rys. 1. Wzór łopaty do zgarniania śniegu

Ślizgawki sztuczne.

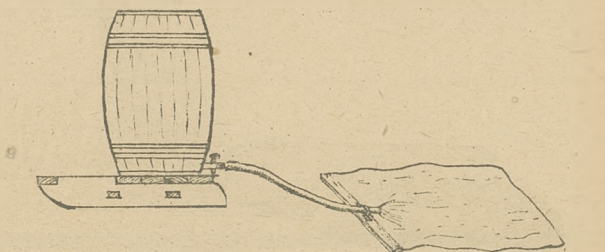
Teren, na którym mamy urządzić ślizgawkę, należy przed nastaniem mrozów wyrównać i zwałować oraz otoczyć 10—20 cm nasypami z ziemi. Nasypy mogą być wykonane również z ubitego śniegu. — Zaleca się założenie ślizgawki na korytach tenisowych, boisku do koszykówki, siatkówki, dziedzińcu szkolnym itd., a więc wszędzie tam, gdzie teren jest równy.

Teren przewidziany na lodowisko polewać wodą należy dopiero wówczas, gdy grunt przemarza na głębokość co najmniej 5 cm. Jeśli śnieg pokryje teren kilkucentymetrową warstwą, udeptuje się go,

wyrównując nim jednocześnie wszelkie zagłębienia. LÓD NA WARSZTAWIE ŚNIEGOWEJ MA O WIELE WIEKSZY ŻYWOT.

Pierwsze polewanie

należy przeprowadzić przy mrozie co najmniej — 4 stopni. Nie wyle-

Rys. 2. Beczka do przewożenia na saneczkach wody. Dla otrzymania gładkiego, dobrego lodu przecierać należy ślizgawkę mokrą szmatą

wać wody zbyt dużo. Teren spryskiwać „deszcznikiem” zaczynać od miejsc niższych ku wyższym, tak, aby uzyskać grubość lodu przynajmniej na 3 cm. Strugę wody z sikawki kierować należy wysoko ku górze, aby woda — przebijając jak najdłuższą w zimnym powietrzu — upadała na ziemię bliska temperatury zamarzania. Jeżeli odległość od źródła wody wynosi kilkadziesiąt metrów, to dwa rzędy młodych ludzi, kilka wiader oraz dwie polewaczki ogrodnicze rozwiązują problem od razu.

Konserwacja.

Lodowisko należy codziennie zamiatać, a większe ilości śniegu zgarniać łopatami i szufłami (rys.

1). Wszelkie dziury „lutować” kałkami lodu, śniegiem i ciepłą wodą. Jeśli na ślizgawce są do dyspozycji węże gumowe, należy zapoznać je w drewniane pierścienie ochronne, aby nie kłaść ich bezpośrednio na lód.

Do utrzymania porządku na każdej ślizgawce — potrzeba:

- a) miotły do zmiatania śniegu,
- b) łopaty względnie szufli drewnianej do zgarniania większej ilości śniegu,
- c) łopaty roboczej i skrobaczki,
- d) worków, płacht lub starych koców do rozprowadzania wody,
- e) beczki (z kurkiem u dołu) na saneczkach, celem przewożenia wody (rys. 2),
- f) pomostu drewnianego umożliwiającego wejście na ślizgawkę i zapobiegającego wnoszeniu piasku na lód,
- g) ławeczek, na których ćwiczący zakładają łyżwy.

Wskazaniem jest wywieszenie przy wejściu na ślizgawkę odpowiednich tablic porządkowych oraz tablic z rysunkami jazdy figurowej.

KOSZYKÓWKA

(dokończenie ze str. 10)

Jak ćwiczyć

Nauczanie ataku pozycyjnego oprócz należy do doskonaleniu techniki i umiejętności gry na zasłonie. Po dostatecznym opanowaniu tych elementów należy rozpocząć ćwiczenia w formie ścisłej (bez przeciwnika), nie pomijając indywidualnych ćwiczeń z zawodnikami, przez wytyczanie im głównych sposobów poruszania się w ataku pozycyjnym 2-1-2. Następnie wprowadzamy (fragmentami) ćwiczenia gry z przeciwnikiem.

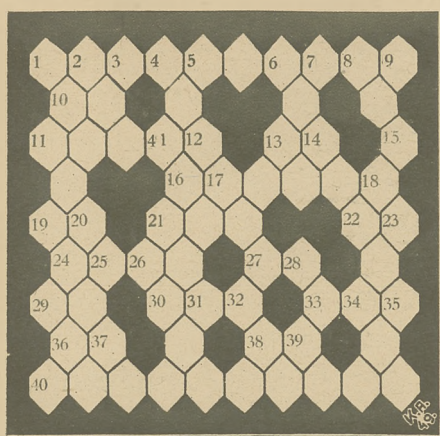
UWAGA: Artykuł niniejszy traktuje o ataku pozycyjnym 2-1-2 przy forsowaniu obrony „każdy swego”. Zagadnienie rozbijania obrony strefy ofensywnej oddzielnie w następnych numerach „Sportowca”.

Ulatowski Tadeusz

Rozrywki umysłowe

pod redakcją Jerzego Bieleni

1. KRZYŻÓWKA TRÓJKIERUNKOWA

LEWOSKOŚNIE: 2. Matka Zeusa, 3. główna żyła wychodząca z serca, 5. „twoja” — w języku martwym, 7. drzazgi niezupełnie oddarte od całości, 9. inicjały znakomitego polskiego poety, 12. inaczaj: „nieubrany”, 14. nula, 15. głos weza, 17. duży stepowy piak z rządu brodzających, 20. rzeka w ZSRR, 23. okrzyk wojny, 25. człowiek nieobeznany w jakiejś nauce, 27. wysoka karta (wspak) 31. także, „również” po angielsku, 33. część twarzy, 35. naśladowanie głosu bociana (wspak), 37. wykrzyknik, 38. egipski bóg słońca.

POZIOMO: 1. inaczej: „Majęca zastosowanie w rzeczywistości, użyteczna, 10. Inlejały autorid „Nad Niemnem”, 11. sznur do chwywania dzikich zwierząt, 13. tytuł naukowy w skrócie, 16. wskazanie miejsce zamieszkania, 19. dwie samogłoski, 21. zabawy, 22. dwie spółgłoski, 24. Jedna z Muz, 27. „sobie” — gwarowo, 29. dwie samogłoski, 30. bóg egipski, 33. postać biblijna, 35. przyimek angielski, 38. litera grecka (fonet), 40. roślina z rodz. warogowych.

PRAWOSKOŚNIE: 1. przyimek łaciński, 2. okres czasu, 4. pies podwózkowy, 6. inaczej: „dotyczące władzy cara”, 8. zaimek osobowy (2 przyp. 1. mn), 11. wyspa koralowa, 13. litera fonetyczna, 18. zaimek (wspak), 19. roślina ogrodowa rosnąca we Włoszech, 21. członek jednego z plemion germańskich, 26. duchowni prawosławni (wspak), 28. litera fonet, 29. „rzeka, mówię” — po łacinie, 32. sztuka w języku martwym, 34. zdrob. imię żeńskie, 39. wykrzyknik, 41. rzeka w Szwajcarii.

A. Krawczyk — Łódź

Za rozwiązanie przynajmniej jednej z podanych wyżej zagadek redakcja przeznacza do rozlosowania szereg książek sportowych. Rozwiązania zadań nadsyłać należy na adres Redakcji „Sportowca”. Warszawa, Mazowiecka 7 z dopiskiem na kopercie: „Rozrywki umysłowe”. Termin nadsyłania odpowiedzi mija z dniem 20 grudnia br.

2. REBUS

Z podanego rysunku odczytać czterocyfrowe rozwiązanie o następujących literach początkowych: s, n, n, p.

„Anka” — Słupsk

3. ARYTMOGRAF

Należy odgadnąć znaczenie podanych niżej wyrazów klucza pomocniczego i zamienić cyfry na litery, które ułożone w kolejności od 1 — 28 dadzą rozwiązanie: Klucz pomocniczy: 14—12—17—11—15—8 = sprzęt sportowy; 15—20—19—26 = mistrz polski na rok 1950 w skokach otwartych w narciarstwie; 7—16—24—24 = dziesięcioboista i miotacz radziecki; 5—3—4 = miejsce wyścigów; 27—28—8—9—19 = styl w pływaniu; 6—28—1—15 = sprzęt sportowy; 13—22—8—17—18—28 = gra umysłowa; 10—2—29—21—22—23 = odpędlę precz, rozpedzi.

Zb. Galus — kot. Wola Zaradz.

ROZWIĄZANIE ZADAN UMIESZCZONYCH W NR 20 „SPORTOWCA”

Arytmograf rysunkowy: „Marszerujemy Szlakami Zwycięstw” (Rytczak, Cerou, Majewski, Mięszkow, Lek). 3. Jan Aab, Jarosław, ul. So-

bieskiego 8. 4. Czesław Raczyński, Grójec k. Warszawy, Al. Niepodległości 34.

5. Marian Ludwicki, Łomnica, ul. Świerczewskiego 43, pow. Jelenia Góra.

6. Teresa Szymczak Warszawa, ul. Złota 48, 49.

7. Jerzy Wasik, Skórcz (Gd), ul. Sobieskiego 8.

8. Stanisława Sawicka, Podko-

Grzybowa, ul. Wspólna 18 m. 5, wa Leśna Główna, ul. Ejsmon-

da 18.

9. Ambroży Sawicki, Warszawa, ul. Stawki 4, pok. 50, CPZZ.

10. Wacław Kobus, Rombertów-Grzybowa, ul. Wspólna 18 m. 5, wa Leśna Główna, ul. Ejsmon-

da 18.

11. Ambroży Sawicki, Warszawa, ul. Stawki 4, pok. 50, CPZZ.

12. Wacław Kobus, Rombertów-Grzybowa, ul. Wspólna 18 m. 5, wa Leśna Główna, ul. Ejsmon-

da 18.

13. Ambroży Sawicki, Warszawa, ul. Stawki 4, pok. 50, CPZZ.

14. Wacław Kobus, Rombertów-Grzybowa, ul. Wspólna 18 m. 5, wa Leśna Główna, ul. Ejsmon-

da 18.

15. Ambroży Sawicki, Warszawa, ul. Stawki 4, pok. 50, CPZZ.

16. Wacław Kobus, Rombertów-Grzybowa, ul. Wspólna 18 m. 5, wa Leśna Główna, ul. Ejsmon-

da 18.

17. Ambroży Sawicki, Warszawa, ul. Stawki 4, pok. 50, CPZZ.

18. Wacław Kobus, Rombertów-Grzybowa, ul. Wspólna 18 m. 5, wa Leśna Główna, ul. Ejsmon-

da 18.

19. Ambroży Sawicki, Warszawa, ul. Stawki 4, pok. 50, CPZZ.

20. Wacław Kobus, Rombertów-Grzybowa, ul. Wspólna 18 m. 5, wa Leśna Główna, ul. Ejsmon-

da 18.

21. Ambroży Sawicki, Warszawa, ul. Stawki 4, pok. 50, CPZZ.

22. Wacław Kobus, Rombertów-Grzybowa, ul. Wspólna 18 m. 5, wa Leśna Główna, ul. Ejsmon-

da 18.

23. Ambroży Sawicki, Warszawa, ul. Stawki 4, pok. 50, CPZZ.

24. Wacław Kobus, Rombertów-Grzybowa, ul. Wspólna 18 m. 5, wa Leśna Główna, ul. Ejsmon-

da 18.

25. Ambroży Sawicki, Warszawa, ul. Stawki 4, pok. 50, CPZZ.

26. Wacław Kobus, Rombertów-Grzybowa, ul. Wspólna 18 m. 5, wa Leśna Główna, ul. Ejsmon-

da 18.

27. Ambroży Sawicki, Warszawa, ul. Stawki 4, pok. 50, CPZZ.

28. Wacław Kobus, Rombertów-Grzybowa, ul. Wspólna 18 m. 5, wa Leśna Główna, ul. Ejsmon-

da 18.

29. Ambroży Sawicki, Warszawa, ul. Stawki 4, pok. 50, CPZZ.

30. Wacław Kobus, Rombertów-Grzybowa, ul. Wspólna 18 m. 5, wa Leśna Główna, ul. Ejsmon-

da 18.

31. Ambroży Sawicki, Warszawa, ul. Stawki 4, pok. 50, CPZZ.

32. Wacław Kobus, Rombertów-Grzybowa, ul. Wspólna 18 m. 5, wa Leśna Główna, ul. Ejsmon-

da 18.

33. Ambroży Sawicki, Warszawa, ul. Stawki 4, pok. 50, CPZZ.

34. Wacław Kobus, Rombertów-Grzybowa, ul. Wspólna 18 m. 5, wa Leśna Główna, ul. Ejsmon-

da 18.

35. Ambroży Sawicki, Warszawa, ul. Stawki 4, pok. 50, CPZZ.

36. Wacław Kobus, Rombertów-Grzybowa, ul. Wspólna 18 m. 5, wa Leśna Główna, ul. Ejsmon-

da 18.

37. Ambroży Sawicki, Warszawa, ul. Stawki 4, pok. 50, CPZZ.

38. Wacław Kobus, Rombertów-Grzybowa, ul. Wspólna 18 m. 5, wa Leśna Główna, ul. Ejsmon-

da 18.

39. Ambroży Sawicki, Warszawa, ul. Stawki 4, pok. 50, CPZZ.

40. Wacław Kobus, Rombertów-Grzybowa, ul. Wspólna 18 m. 5, wa Leśna Główna, ul. Ejsmon-

da 18.

Odpowiedzi REDAKCJI

Jan Marek, Podgórze. „Narciarstwo” Z. Bielczyka zamówić możecie w księgarni „Dom Książki”, Warszawa, Plac Dąbrowskiego Nr 8, która wysła ją Wam za załączeniem pocztowym. Cena książki — 2,40 zł.

W. Adamowicz, Warszawa. Podręcznika, o jaki pytacie, nie znamy.

Jerzy Barczewski, Ostróda. Sprawdził. Rzeczywiście nagroda została Wam omyłkowo nie wysłana. Błąd naprawimy i przepraszamy za zwłokę.

Jerzy Stawicki, Ciechanów. Najlepsze wyniki w rzutach (szczególnie kula) i w skoku w dal. Ćwiczenie te konkurencje, a w przyszłym sezonie zawiadomcie nas o postępach. Na ich podstawie będziemy mogli postawić Wam ścisłejszą niż obecnie „diagnozę”.

Wi-Re-Ta. Nie traćcie wiary we własne siły, w żywotność młodego organizmu. Stosujcie się do wskazań lekarzy. Pamiętajcie, że wielkie zwycięstwa przychodzą z trudem. Zdobywa się je najczęściej ciężką, mozolną pracą, wytrwałością i wielkim wysiłkiem ciała. Sądzimy, że lekkie ćwiczenia gimnastyczne nie mogą Wam zaszkodzić. Przed taką próbą jednak zasięgnijcie porady mądrego lekarza.

Z. Janowski, Lublin. Cieszy nas Wasza opinia o „Sportowcu”. W istocie, czynimy wszystko, by spełnić prośby naszych czytelników. Ich życzenia są wielką pomocą w naszej pracy, są dla niej niejako drogowskazem. Macie sznorskość, ścisła łączność z czytelnikami jest gwarancją poczytności pisma.

kie figury wygrywa przeciwko jednej tylko w wyjątkowych sytuacjach.

Do skomplikowanej gry prowadzi inne posunięcie białych, a to: 1. Gh2—c7!! Ofiary G nie możemy przyjąć, gdyż po 1... Ga5:c7 nastąpi 2. e6—e7 i Gd8 nie ratuje, gdyż nie ma pata. Dlatego czarne wybierają silniejszą ofiarę — 1... Ga5—b4! 2. Ge7—b6, jedyne, gdyż nie wolno K dopuścić na linię piona 2... Gb4—e7! 3. Gb6—a5, Ge7—a3. 4. Ke6—d5, ponieważ biały K nie może dostać się przed własnego piona przez linię d, próbuje się wślizgnąć z drugiej strony. 4... 5. Kd5—e5, Ga3—e7, by zająć pole f6. 6. Kc8—b7, to samo czyni strona przeciwna. Ke5—f5, Kb7—e6 7. Kf5—g6, Kc6—d5 8. Kg6—f7, Ge7—e5. Białe przeprowadziły swój plan, ich K zajął dominującą pozycję, ale i czarne przegrupowały się należyście. Teraz rozpoczyna się interesujący pojedynek o pole e7, które na razie opanowały czarne. Prowadzenie tej akcji jest podstawowe, gdyż charakteryzuje dobitnie strategię strony silniejszej.

9. Ga5—d8, Kd5—e5 10. Kd8—e7, jest to jedyny sposób wyrzucenia czarnego G z tej arcyważnej linii. Jeżeli czarny G ma uszczuploną swobodę ruchów i nie może przysiąc na drugą analogiczną linię, białe wygrywają.

10... Gc5—f2! 11. Ge7—b4, Gf2—h4! i czarne znowu kontrolują pole e7 nie dopuszczając piona na linię przemiany.

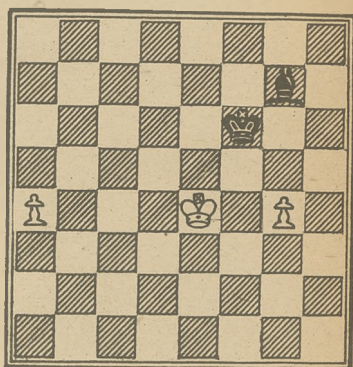
12. Gb4—c3+, Ke5—f5 i czarne uzyskują remis, muszą tylko pamiętać, by w odpowiednim czasie przejść na drugą linię.

Już chociażby to pierwsze studium określi nam wstępną zasadę walki. Oto strona silniejsza powinna 1. doprowadzić własnego

K do piona 2. Na pola walki (tak nazywamy pola koloru wrogo G) doprowadzamy własnego G, aby wyrzucić wroga z ważnej linii. 3. Po opanowaniu linii przeprowadzamy piona na ochronione pole 4. Na polu walki nigdy nie zostawiamy piona, ale przeprowadzamy go na pole nie atakowane przez G.

Strona słabsza powinna dążyć K tak, by zająć jedno z pól nieatakowanych przez G przed pionem, o ile nie jest to możliwe tak ustawić G, by mieć do dyspozycji dwie linie atakowania pola walki.

Końcówka nr 11

H. Otten

Białe zaczynają i wygrywają. Rozwiązania należy nadsyłać najdalej do trzech tygodni po wyjściu numeru i na kopercie zaznaczyć „Szachy”.

Warunki prenumeraty: w prenumeracie indywidualnej: miesięcznie 1,80 zł, kwartalnie 5,10 zł, półrocznie 10,20 zł, rocznie 20,40 zł, w prenumeracie zbiorowej (ponad 10 egz.): miesięcznie 1,50 zł, kwartalnie 4,50 zł, półrocznie 9,00 zł, rocznie 18,00 zł. Prenumeratę wpłacać należy na konto PKO I-1647.

REDAGUJE
KOLEGIUM
REDAKCYJNE

WYDAWCA — Główny Komitet Kultury Fizycznej
Redakcja — Warszawa, Mazowiecka 7, telefon 704-82
Administracja — Warszawa, Nowowiejska 31
Rotograwiura Drukarni „Prasa Wojskowa” w Warszawie.

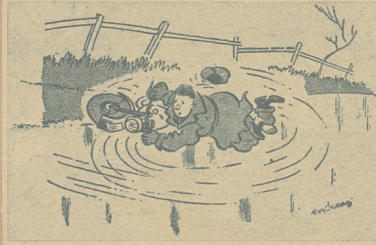

HUMOR Sportowcy

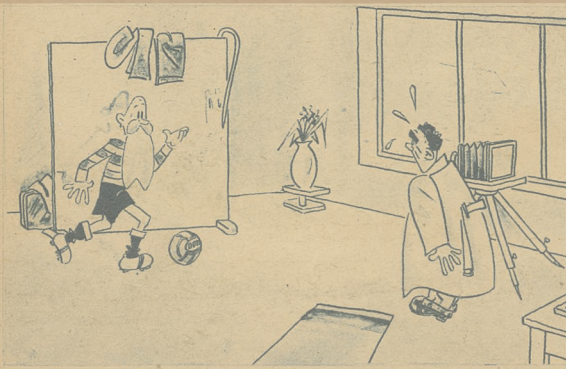
W HISZPANII

Bardzo pana przepaszam, senor, ale od czasu wprowadzenia planu Marshalla nasze byki wracają ze Stanów Zjednoczonych już tylko w konserwach

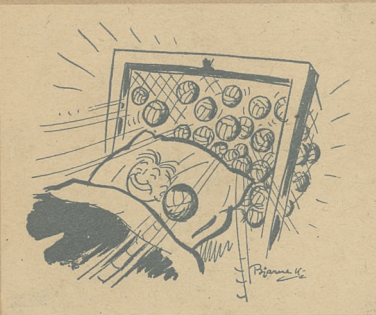
Jaka szkoda jednak, że nie przeczytałem artykułu Żymirskiego w bieżącym numerze Sportowca!

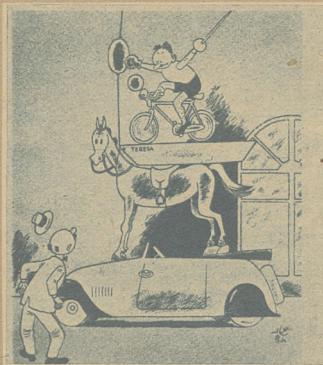
Proszę o takie zdjęcie. Nie mam bowiem żadnego z młodych lat

Narciarska statystyka

Ho, ho! Ja wiem, że to mi się tylko śni

— Lekarz przepisał mi uprawianie rozmaitych dyscyplin sportu, a ja nie mam zbyt wiele czasu

Omyłka...

Praktyczny kapelusz kibica na deszczowy sezon

ODPOWIEDZI NA PYTANIA Z NR 22-60

1. Miotaczowi — po wypchnięciu kuli — nie wolno ani nacisnąć na próg ani też przebiec przed kula nawet wówczas, gdy ona dawno już upadła na ziemię. Zawodnikowi wolno wyjść z koła tylko tylną częścią nogi.
2. W dźwiękaniu ciałarów zawodnicy odbywają się w następujących kategoriach:
  1. Waga kogucia — do 56 kg.
  2. „ piórkowa — od 56 kg do 60 kg.
  3. „ lekka — od 60 kg do 67,5 kg.
  4. „ średnia — od 67,5 kg do 75 kg.
  5. „ półciężka — od 75 kg do 82,5 kg.
  6. „ ciężka — powyżej 82,5 kg.

3. Na ostatnim kongresie Międzynarodowej Federacji Piłki Ręcznej (szczyptniaka) — odbytym we wrześniu bież. roku — zalesiono przepu o spalonym, prezesa — który był wzorowany do pewnego stopnia na grze w piłkę nożną.

4. Słalem jest to zgrupowanie jazdy na nartach między hramkami (chowagierami) ustawionymi na stołach górskich. O zwycięstwie decyduje czas i bezbłądne przebieżanie trasy. Ominięcie powoduje stratę punktów.

Bobiele są to saneczki sterowe przeznaczone dla ekipy 2 lub 4-osobowej do zawodów, rozgrywanych na specjalnym torze.

Skeleton — niszkie — jednoosobowa saneczka (wagi do 60 kg), na których zawodnik zjeżdża w pozycji leżącej (głową wprzód).

JAKICH NART UZYSKAJĄ ZAWODNICY I CZYM ROZNIĄ SIĘ ONE OD SIEBIE?

CZY MOŻNA W HOKIEJU ZDOBYĆ PUNKT, NIE LOKUJĄC KRAŻKA W BRAMCE?

JAKIEJ DŁUGOŚCI POWINIEN BYĆ OBWÓD TORU DO JAZDY SZYBKIEJ?

CZY W SKOKU O TYBZ-GE WOLNO ZAWODNIKOWI WSPINAĆ SIĘ PO TYCZBIE?

